

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
 Egy évre 24 korona.
 Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:
 Egy évre 28 korona.
 Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉS:
 Első sorban heti sor egyenként 20 ft.
 második következőn 10 ft.
 Hirdetés heti ára 40 ft.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
 József főherceg-ut 22. ■
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1912.

FŐMUNKÁSKÖZÖSSÉG
 STAUBER JÓZSEF

Szerda, január 3.

Mal számunk főbb közleményei:

Függetlenségi pártok egymás ellen.
 Előkészület az aradi Kamara jubileumára.
 Letartóztatás a bálban.
 Négy ember halála a petroleum tartályban.
 Kócián a nagybögs.
 Pör egy iparvasut miatt.
 Az Aradi Kereskedők Köre Szilveszter estje.
 Sztrájkra készülnek a banktisztviselők.
 Budapesten tervezték Lux kapitány szökését.
 Tarkaságok.

Harc a békéért.

Arad, január 2

Az új évi jókívánságok szokásos rövidítése az idén mintha békés új évet kívánt volna a boldog esztendő helyett. És bizonyos, hogy a parlamenti és közéleti béke megteremtésétől az ország egy esztendőre való boldogságának nagy része függ. És e nagy békevág okozta bizonyosan, hogy a boldogujév kívánásoknak az a része, amely politikai nyilatkozásokra, a legközelebbi jövő programjára volt szánva, harci mozzanatokról, a küzdelemre való készség emlegetésétől voltak áthatva. Harcot kívántak, hogy béke legyen.

Sohase volt békesovárgás jobban a helyén, mint most.

Ép most megdöbbenve kell szemlélünk a jelen politikai sivárságát. Ha ilyenek lennének a családi, a társadalmi, a közgazdasági viszonyaink, úgy csakugyan kétségbe kellene esni

hazánk jövője felett. Tulajdonképpen csak politikai viszonyaink rosszak, romlottak, de sok minden más itt egészséges és életképes. Ellenben a politikai viszonyok még a természeti erők által létre hozott fejlődést is gátolják, mert az állami gépezet működése szakadatlanul akadályokba ütközik. Az állami gépezet legfőbb szerve, az országgyűlés, — melynek kell, hogy a nemzet eleven erejét képviselje és benne nyerjenek kifejezést az elméleti értelemben vett politikai nemzet fogalmát betöltő eleven, hűből és vérből való, valóságos nemzet óhaj-tásai, vádjai és akarata, — mintha elszakadt volna ettől a fizikai nemzet-től és mintegy öncélt, párthatalmi érdeket szolgálna.

Nem azt bírálják az ellenzéki pártok, hogy a kormányon levő párt törekvései, tervei, javaslatai jók-e vagy rosszak-e, hanem a saját akaratukat akarják rádíktálni a többségre, hogy ez ne a saját politikáját csinálja, hanem azt a politikát, amelyet a kisebbség akar. Ez a parlamenti többség programjába vette, politikai felelősséget vállalt arra nézve, hogy a hadsereget és a honvédséget újja szervezi, kifejleszti, a véderőt megjavítja, a katonakötelezettséget teheit csökkenti, sorsát javítja, a katonai kötelezettség terheit egyenlőtlensé teszi. Ezeket a szempontokon épült fel a véderő-reform.

Ez az új katonai reform persze

nagy pénzáldozatokat is követel, de amelyeknek előteremtésére a többség és a kormány szintén vállalkozott. Az ellenzék azonban még vitatkozni sem akart a véderőjavaslat felett, hanem annak tárgyalását hat hónapon keresztül megghusította. Sőt tovább akarja folytatni ezt a szörnyű játékot, a képviselőház házszabályaival való visszaélések előidézése által.

A katonai kérdéseket csak a legridegebb tárgyilagossággal, az objektivitás alapján oldhatjuk meg. Ellenben, ha abba érzelmi politikai kérdéseket, olyan politikai vagyakat és követeléseket vegyítünk, amelyeknek teljesítéséhez még nem következett el az idők teljessége, oly ténnyre visszük az ügyet, hol okvetlenül zátonyra kerülünk. Ha egy fiatal, tapasztalatlan, új függetlenségi és 48-as párttal volna dolgunk, ezt az eljárást legalább menetetni tudnánk. De ime olyan öreg politikusok csinálják az obstrukciót, akik közvetlen tapasztalatból tudhatják, hogy meddig lehet és meddig szabad nyújtózkodnunk. Hozzá még ettől a kormánytól, noha az épen az ellenkezőre vállalkozott, annak a véderőreformnak a megcsinálását követelik, amelyeket ők, mikor kormányon, tehát felelős állásban voltak, egyszerűen kikapcsoltak a politikai programjukból.

Most erőszakolják az ő felelőtlen állásukban azt, a mihez nyulni sem mertek, a mikor felelős állásban vol-

Miss Mill.

Irt: Herczeg Ferenc.

Eva ott állt, csipőre tett kézzel, a napot-tól réten és nézte a fecskéket, amint ujongva kergetőznek a kényszerű repcétáblák fölött.

Egyszerre, egy hirtelen szeszélyének engedve, leoldja nagy, pipacsos szalmakalapját és odadobja a frissen kaszált szénába.

A kalap mintha vonzana maga után. Kellemes szédülés fogja el, térdre veti magát, majd végignyul az illatos szénán.

Egy fűszállal a fogai közt felbámul az égre. A sötétbék búsán égre, amelynek méhében mintha fényes fehér ködök mozognának.

Valami végtelen megalégedés járja át. Ugy találja, hogy jó volna, ha a világ most egy szerre megakadna állóhelyében: ne lenne soha éjjel, ne jönne soha tél, maradna minden, amint van. Ő pedig mindörökké itt hempereghe a szénában azzal a felséges tudattal, hogy megvárta a francia lelkéről és várja a kedvesét...

Valami sebesen közeledő, egyhangú kelepelés riasztotta föl. A keskeny, hepe hupás út-útton egy könnyű vadászfogat üget, a bakon egy cigarettázó férfi kifogástalan fehér flanel ruhában, leandervirággal a gomblyukában.

A leány felszökik, megcsóválja feje fölött a nagy kalapot, majd lángvörös arccal szalad a kocsi felé.

— Ádám! Itt vagyok! Itt vagyok!
 A férfi szép, komor arcán könnyű mosoly fut végig. Feléje nyújtja a kezét.

— Megint napernyő nélkül? Már olyan fekete vagy, mint egy kis kongónéger.

Aranyzománcos arcával olyan volt, mint az andaluziai nő, akiről Musset dalol.

Egy évet ügyességével mázlik föl a magas bakra, kiveszi a férfi gomblyukából a virágot, odafűzi a bőrére mellé, aztán türelmetlenül a gyepő után kap.

— Hová hajtott? — kérdi csillogó szemmel.

— Miss Millhez! — kötekedik Ádám.

— Nem, nem!

— A szivattyúhoz?

Mereven ülve, meg-megremegő ökökkel fogja a gyepőt, félig nyitott szájával, figyelmesen bámul a lovak köré. Néha csettent a nyelvvel. A kocsi nyilsebesen, nagyot zökkenve üget tovább. Egyenesen előttük, a távoli töltes fölött, szürke füstfelleg emelkedik a szemhatáron. Ott van a gőszivattyú.

Eva homlokáról lassan leválik egy hajfűrt és a szemére siklik. Ádám ur gyöngéden félreemítja, aztán megpihenteti kezét a leány vállán.

— Szeretsz? — kérdi halk, megindult hangon.

A leány lopva hunyorít rá, mint egy boldog gyermek, majd igent beccent a fejével.

— Igazán? Egy ilyen öreg embert?

Eva oldalvást szegi fejét, hogy arcával megérinthesse a vállán nyugvó kezét.

— Tizenöt esztendő nem nagy különbség... — mondja. — És most már nem is félek magától.

— Azelőtt féltél?

— Egy kicsit, — hiszen a gyámom... Néha olyan szigorú levelet írt, ha miss Mill bevádolt, hogy nem akarok franciául tanulni...

— Ugye, most sem szeretsz tanulni?

— Nem én, — mondta a leány őszintén. Hirtelen jókedve lett, csöndesen elnevette magát.

— Tudja, tavaly már féltettem magat, amikor Bukarestbe helyezték át a követséghez. Valaki azt mondta, hogy a bojár asszonyok nagyon szépek és kacérok...

A gyepen szórványos birkanyáj delelt, a komondor, kölöncel a nyakán, rekedt vonítással csapott a lovak elé. A nyerges nyugtalanodni kezdett. Ádám ur a gyepő után nyúlt a gyepő szélével átfogta a keztyűs gyermek kezét is.

Odaérték a szivattyúhoz. A töltés alatt kis fabódé állott, amelyben lihegve dolgozott a kőlyök-lokomotív; a kékszabonyos gépész sapkáját lengelve köszöntött rájuk. Egypár szót beszélgettek az öreggel, aztán kissé körülnéztek. A fűzfák alatt egy gölya lépegett a mérgező zöld békényálban, a töltésen túl nádas-tenger hullámoz, a szemhatáron rucák szállanak merően kinyújtott nyakkal.

tak. Ez valóban közel áll a politikai rosszhiszeműséghez. De még hagyján, ha ez a kérdés csak a kormány-pártnak, vagy az ellenzéknek csupán párthatalmi ügye volna és tusakodás közben csak egymásban tennének kárt. Többet szenved azonban az ország, melynek politikai erejét, a törvényhozás drága idejét ilyen eredménytelen, siker nélküli harcokra kell fecsérelni. Szenvet az ország az által is, hogy a folytonos puskaporos levegő, a szakadatlan háborús készülődések és velünk szomszédos két hatalom tényleges háborúskodása közepett, itt állunk szervezetlenül, véderőnk fogyatékoságaival, holott minden pillanatban fenyegethet a mozgósítás veszedelem.

Nem politikus, nem is okos beszéd, hogy a mostani közjogi viszonyok mellett, amelylyel a hadsereg nézve Ausztriával vagyunk, nem kívánatos, nem nemzeti érdek a hadsereg erősítése, szervezése. Hát tisztelettel kérjük a tisztelt obstrukciót, méltóztassék ezt a viszonyt mielőbb megszüntetni, a dualizmust és következményeit, a közös hadsereget és annak egységes vezérletét, vezényletét sutba dobni! Aki pedig ezt meg nem tudja cselekedni, az legyen szíves elállani az obstrukciótól. Nem kívánjuk, hogy meg is szavazza a javaslatokat, de erőszakkal ne akadályozza meg azokat a szavazásnál, akik ezt a súlyos és felelősségteljes kötelességet teljesítik a haza védelmének érdekében.

Essünk tehát át minél előbb a katonai javaslatokhoz! A meddő közjogi vitákkal pedig hagyjunk fel. Ne emésszük erőnköt utólréhetetlen fantómak után való törekvésben, hanem ragaszkodjunk szilárdan, becsületesen minden utógondolat nélkül Deák Ferenc kiegyezéséhez.

Az új évi beszédekben, az ünnep hangulatához méltóan, mint óhaj fe-

jeződött ez ki. Az ünnep után jönnek a hétköznapiak: a hétköznapiak pedig a munka napjai s a hétköznapiaknak, ha szükséges, harccal kell a munkához való jogot és alkalmat kivívni.

Függetlenségi pártok egymás ellen.

— A politikai helyzet. —

Tévirati tudósítás.

Budapest, január 2.

A politikai körökben minden csöndes. Nem keltettek nagyobb izgalmat az újévi beszédek sem. A politikusok nagyrésze még a vakációt élvezi, de azok, akik a fővárosban vannak, nem hevélnék túlságosan az újévi eseményeken, amelyekből a miniszterelnök erőyes és energikus szavai kívül Kossuth Ferencnek a Justh-párt ellen kiélezett nyilatkozata emelkedik ki.

A képviselőház munkarendje.

A képviselőház a karácsonyi szünet után a jövő hét esztendőjén tartja első ülését, amelyen folytatja a költségvetés tárgyalását. A Ház első sorban az igazságügyi tárca költségvetését fogja tárgyalni, amelynek megvitatásánál a pártok hivatalos szónokain kívül a képviselőház nagyon sok ügyvéd tagja fog felszólalni. Az igazságügyi tárcán kívül elhatározásra vár még a pénzügyi és honvédelmi tárcák költségvetése és azonkívül az appropriáció.

Kossuth Ferenc a Justh párt ellen.

Politikai körökben élénk megbeszélés tárgya Kossuth Ferencnek éles állásfoglalása a Justh csoport politikájával és taktikájával szemben. Kossuth teljes nyíltsággal, sőt nála szokatlan erős szavakkal ostorozza Justhéknek a denagóciával való szövetségét, úgy szintén Justhéknek azt a taktikáját, hogy a politikai küzdelmük célját állandóan változtatják és hogy ez idő szerint is a véderő ellen folytatott harc alkalmával, a választójog problémáját tolják előtérbe. Kossuth nyilatkozatából kiviláglik tehát, hogy a nagyobbik függetlenségi frakció sem azt nem helyesli, hogy Justhék a véderő vitát egyéb problémák, nevezetesen a választójog erőszakos előtérbe tolasával komplikálják, sem pedig Justhéknek szélső radikális választójogi programjával nem ért egyet. — Kossuth beszéde feltárja a két függetlenségi párt között fenálló

erős ellentétet és bizonyítja azt, hogy mennyire nem felelt meg a való helyzetnek, amikor a békétárgyalások idején a függetlenségi csoport a választójog kérdésében egyazon alapon helyezkedik. A helyzet most már az, hogy Justhék a legradikálisab választójog érdekében folytatott obstrukciókkal nem csak a többséggel, hanem az egész parlamenttel szembe helyezkednek és hogy nemcsak a többségre, hanem a többi ellenzéki pártokra is rá akarják erőszakolni a maguk programját. Ez a taktikájuk kétségtelenül oda fogja őket juttatni, hogy teljesen elszigetelt helyzetbe kerüljenek és akkor egész ridegségében ki fog derülni a valóság, hogy az egész magyar törvényhozást két-három tucatnyi képviselő akadályozza munkájában.

A horvát bán bécsi tartózkodása.

Zágrábból jelentik: Tomasics Miklós dr. bán ma reggel Bécsből ide visszaérkezett. A bán Bécsben ismételten tanácskozott Héderváry gróf miniszterelnökkel a jelenlegi horvát viszonyokról és Aehrenthal gróf külügyminiszternél is hosszabb látogatást tett. Szilveszternapián őfelsége délután négy órakor a schönbrunni kastélyban a bán hosszabb kihallgatáson fogadta. Őfelsége a bán előterjesztését kegyesen hallgatta meg és kegyelemben bocsátotta el.

A horvát lapok hozzátesszik ezekhez a sorokhoz: Reméljük, hogy rövid időn belül végleges határozoalatokat közölhetünk.

Mi történt Justh Gyula vármegyében?

A Justh párt könyomatos tudósítója jelenti, hogy a függetlenségi és 48-as párt Csánadvármegyében a ma délelőtti megtartott vármegyei választásokon nagy győzelmet aratott. A közgyűlés előtt a megyei függetlenségi és 48-as párt értekezletet tartott, amelyen Nagy Karoly üdvözölte Justh Gyulát. — Justh Gyula megköszönve az üdvözlést, áttér arra a nyilatkozatra, amelyet Pócs Sándor a miniszterelnökhöz intézett beszédében tett arra vonatkozóan, hogy a parlament munkaképességét törvényes eszközökkel kell helyreállítani. Törvényes eszköz a parlament munkarendjének helyreállítására nézete szerint csak új választás lehet.

A párt tagjai ezután a közgyűlésre mentek, amelyet Horvay István alispán elnöklésével tartottak meg. A közigazgatási bizottságon kívül, amelyre nézve paktum volt, valamennyi bizottságba, így az állandó választmányba, az igazoló választmányba, az árvaszéki bizottságba stb. a függetlenségi párt jelöltjei kerültek be.

Más oldalról azonban így mondják el a makói „győzelem” történetét:

Később visszafordultak a puszta felé. Négykézre fogták a gyepőt. Éva ugy találta, hogy kőzeteműtlen ütés esik és fejét nekítámasztotta a férfi vállának.

— Szóljak ma miss Millnek? — kérdezte a férfi.

— Még ne, — majd csak a jövő héten. Jó így élni.

Később hozzátette:

— Nem tudom, miért, de én azt hiszem, miss Mill nagyon meg fog haragudni, ha megtud mindent...

Végre kibogtattak a zugó nyárfasoron a zöldesgyertya alatt megállottak, a lány lezokkolt a bakról és kalapját karjára akasztva, eltűnt a szőlőlugasok közt. A kocsis odagördült a zein delyestetejű kastély alacsony oszlopos pitvara elé. Ádám ur bent a fogadószobába. A sötét leány feltámasztotta a kertrenvilló ablak rudonyait, odakünn a platánfák lombja alatt egy kíváncsi sárgarigó rikoltott épen.

Később bejött miss Mill. Suhogó selyemben, attetsző csipkekarokkal, azzal a királyi tartással, amelyet elsajátított, amióta három hónapig tanított egy Es erházy hercegnőt.

— Jónapot, miss Mill; mi újság a ház körül?

A miss méltósággal helyet kínál neki.

— Nagyon örülök, hogy láthatom. Ideje, hogy elmondjam azt, amit eddig gyöngédségből titkoltam: a gyermek sehogysm halad tanulmányában!

— Pedig már tizenhét éves mult.

A miss lázasan mozgatta legyezőjét.

— Ama boldogtalan teremtesek közé tartozik, akiket én — a szellem arisztokráciájával ellentétben, a szellem plebejusainak szoktam nevezni... Hiába tagadnám: a szegény gyermek nagyon korlátolt eszű. Viszont kitartással talán pótolhatná a hiányt, mostani hanyagsága mellett azonban nem fog elkészülhetni jövő élet-hivatására...

— Eléltetésére?

— Igen. Miután ön szabad kezet engedett nekem a leány nevelésében, elhatároztam, hogy nevelőedző képezem ki. Tudtommal nincs vagyona. Ezt a kis puszta is ön vette meg, a mikor árverés alá került... Ezelőre kegyelemből itt tartja ugyan gyámleányát, de ez nem maradhat sokáig így. Maholnap nagy leány lesz, akkor távoznia kell, már a világ kedvéért is... Őt azonkívül előbb utóbb meg fog nődni, — Éva ternére volna önnek is, de főleg jóerdőbe i nejeinek...

Ádám ur tágra nyílt szemekkel tekintett miss Millre, aki leéjtve pillait, halkán folytatta:

— Őa valószínűleg ki is szemelt már egy magához illő, elmés nőt...

A főfinak eszébe jutottak bizonyos émeletű fordulatok miss Mill leveleiből, amelyeket osztrákos makacssággal küldött utána Bukarestbe.

— Láthatom a gyermeket? — kérdezte — csak hogy másfél te elje a szót.

A miss kelleltenül emelkedett föl.

— Nem szívesen venném, ha most háborgatná. Egész délután kószált, most bün-

tetésül egy történelmi dolgozatot kell csinálnia... Viszontlátásra az oszonnánál, — föléra mulva...

Ádám ur átment az irodába és meghallgatta az ispán előterjesztéseit. Később a kastély előtt sétált föl, alá.

Csakhamar megállt egy rácsos ablak előtt. Odabenn a leány ült, tollal kezében, asztala fölé hajolva. Sívár, barátságatlan szobája volt, a kis ágy fölött elhalt szőlőnek arcképe függött, a keret fölött szentelt barka volt tűzve.

Félpillantott és mosolyogva lépett az ablakhoz.

— Megnéztem a virágnylvet. Tudja, mit jelent a leandervirág?

— Mit jelent?

— Megmondjam? Csókot jelent...

— Mit dolgoztál?

— Egy foladatot kell csinálnom, de nem tudom.

— Az baj...

— Persze! Miss Mill azt mondta, ha oszonnáig nem kész, ne jöjjen asztalhoz.

— Éhes vagy?

— Őh, de mennyire!

— Majd segíték... Miről van szó?

— A Pianagenat-ház királyainak életrajzát kell leírnom. A könyveket elzárták előlem...

A férfi sokáig gondolkozott, aztán fejét osóválta.

— Rége volt, hogy tanultam. Szegény Éván, oszonna nélkül fogsz maradni...

A leány szorongó szívvel simult a vas-

A közgyűlés egyetlen fontos tárgya a köz-
igazgatási bizottsági tagok megválasztása volt,
amelyben megállapodás szerint három munka-
pártit és két ellenzékit választottak meg. Épen
a megállapodás folytán az egyik helyi faktor
tévész információja miatt a közgyűlésről a mun-
kapártiak nagy része távol volt s így történt
az, hogy a jelentéktelen albizottságokba el-
lenzések jutottak. Az ellenzéknek ily módon
létrejött ad hoc többsége egészen véletlen s a
munkapárt eddigi erős pozícióját, mivel ennek
a fontos bizottságokban és magán a megye-
gyűlésen többsége van, nem is érinti.

Minisztertanács.

A miniszterelnökségi palotában ma dél-
után a kormány tagjai Serényi Béla földmí-
velésügyi miniszter kivételével miniszterta-
násra gyűltek össze, amelyen folyó ügyeket
tárgyalnak.

A világi képviselő beszámolója. Pop Csicsó
István a világi kerület román nemzetiségi
párti képviselője vasárnap, december 31-én,
délután tartotta beszámolóját Világoson. A Vi-
lágosra érkező képviselőt, aki Mihályi Tiva-
dar és Vajda Sándor országgyűlési képviselők
és az aradi román vezérek mintegy negye-
venen kísérték, bandériummal fogadták és az
állomásnál Hoterán Jakab világi ügyvéd üdvö-
zölte. A beszámoló délután két órakor volt a
Casa nationaleben. A kerület községei egytől-
egyig képviseltették magukat küldöttséggel és
velük együtt mintegy 3-4000 ember volt a
beszámolón. Pop Cs. István beszámoló beszédé-
ben ismertette a lefolyt parlamenti küzdelme-
ket és az általános egyenlő, tiszos választói
jog törvényre iktatását sürgette. — Utána
Mihályi Tivadar országgyűlési képviselő, a
román nemzetiségi párt elnöke beszélt, majd
Vajda Sándor országgyűlési képviselő emléke-
zett meg arról a belső viszályról, amelyet a ro-
mánok a Tribuna körül csoportosult része
szit. Goldis László dr. az Apponyi-féle iskola-
javaslatot és kormány magyarosító politikáját
bírált, végül még Bontescu dr. szólalt föl. —
A beszámolót bankett követte.

rásokhoz. A család asztalhoz szólította a nagy-
ságos urat.

— Gyere ki, — mondta Ádám ur, — nem
nézhetlek a vasárnak mögött. Olyan vagy, mint
egy kis fegyver...

De miss Mill?

— Gyere csak, ha mondom!

A kertben terítettek két személyre. A miss
mosolyogva bábált a kristálykancsok és por-
celláncsészék között. Arcáról eltűnt az a dőlő
fő vonás, szinte csinos volt. Kedvesen ocsé-
gett:

— Meg kell elégednie az én társaságom-
mal, a gyermeknek büntetése van. Azt hiszem,
kérdőjelezhetem... Nemde? Ámbar nehez föl-
adat lehet ilyen nyugtalan vándormadár, ha
amilyen ön, a családi asztalt megkedvel-
tetni...

A leány megjelent a veranda ajtajában.
Habczva jött, zavartan mosolyogva, szótlan
szerint csipőre tett kézzel. A lépcsőn megállott
és mint egy dacos gyermek, nekilámasztotta iz-
mos karcsu termetét a karfának.

Miss Mill nem vette észre.

— Sok cukorral parancsolja a kávé? —
kérdezte, száját kedvesen összecusorítva.

Ádám ur odaintette Évát. Nekibátorodva
jött le, a széke mögé állott, mintha védelmet
keresne és vállára tette két kezét. A férfi meg-
fogta a kezét, amely meleg és kissé nedves
volt, mint Desdemonaé, majd komoly arccal
fordult az ámuló miss Mill felé:

— Tisztelt miss, engedje meg, hogy elejé-
ről mondjam el a dolgot...

Előkészület

az aradi Kamara jubileumára. (Tisztelgés Ottenberg Tivadar elnöknek.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 2.

Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara bel-
tagjai szinte teljes számban gyűltek össze hét-
főn délelőtt a kamarai székházban, hogy innen
testületileg vonuljanak a Kamara elnökének:
Ottenberg Tivadarnak lakására, üdvözölni őt
és a jókívánatokat kicserélni az újév alkalmá-
ból. A tisztelgést a megjelentek számán és sze-
mélyén kívül ünnepiessé tette az a beszéd,
amellyel Ottenberg Tivadar az üdvözlésekre
válaszolt s amely tartalmának érdekességénél s
az előadás választékosságánál fogva is kiemel-
kedett az újévi üdvözlések sablonjából.

A kereskedő osztály nevében Steiner Fe-
renc beltag üdvözölte a Kamara elnökét.

Ottenberg elnök hosszabb beszédben vá-
laszolt az üdvözlésre: megköszönte a jókí-
vánatokat s a nagy ragaszkodást mellyel őt a
Kamara tagjai körülveszik. Idestova egy éve
annak, hogy a Kamara elnöki székét elfoglalta
s ez idő alatt, ha nem is tudta telán mindenben
kielégíteni a felcsigázott várakozásokat, de
nyugodt lelkiismerettel mondhatja: mindent
megtett a Kamarai intézmény s a város és a
kerület kereskedőinek és iparosainak, ker-
reskedelmének és iparának érdekében. Szólt
a közeljövőben a Kamarára váró felada-
tok teljesítéséről s ezek között elsősorban
az 1917-ben lejáró kereskedelmi szerződés-
ek előkészítéséről. A Kamarának idejekorán
be kell szereznie az érdekelttség óhajait, ki
keielfőrkésznie az igényeket, hogy kellő időben
gondoskodhassék ezek érvényesítéséről, ami a
kamarák vámpolitikai központja, egy az aradi
Kamara kezdeményezésére létesült országos
szerv utján, előreláthatólag könnyen fog men-
ni. A most kezdődő évre várja az ipartörvény
revíziójának megvalósulását, valamint a mun-
kásbiztosítási törvény régóta megígért novel-
lóját s úgy van értesülve, hogy a reformok
megvalósulásának utján nem is áll más,
mint politikai viszonyaink kedvezőtlen alaku-
lata, a parlament munkaképtelensége, amely
miatt pénzzel föl nem mérhető károkat szenved
egész közgazdaságunk. Az aradi tőzsde vég-
leges szervezésének kérelmét is ez időzi elő
s általában szomorúan kell látnunk, hogy míg
a külföldön mindenütt mértőföldes lépésekkel
haladnak előre a szociális törvényhozás terén,
addig nálunk majdnem teljes tekintetben a
stagnáció. Angolországban például minden 65
éves ember, aki bizonyos minimális jövedelem-
mel nem bír, nyugdíjat kap; Németországban
az özvegyek és árvák általános nyugdíjellátást
élveznek; Ausztriában kész az iparosok nyug-
díj-biztosításáról szóló törvényjavaslat s most
vetik meg ankétek utján alapjait egy, a kar-
telleket szabályozó törvénynek. Ezzel szemben
Magyarország mindössze a nők éjjeli munkájá-
nak eltiltásáról szóló törvényt hozta, ezt is
csak azért, mert nemzetközi egyezmény kö-
telezte rá. Megemlítette végül az elnök,
hogy a Kamara ez év májusában éri a
fennállásának 40-ik évfordulóját. Ezt a dátumot
mélto fénnyel kell megünnepelnie a Ka-
marának s reméli, hogy ez alkalommal orszá-
gos kamarai értekezlet is tartható lesz Ara-
don; a legközelebbi közgyűlésen egyébként in-
dítványt fog tenni arra vonatkozólag, hogy a
kamarai jubileum előkészítésére egy bizott-
ság küldessék ki. Munka tehát vár bőven a
Kamarára az új esztendőben s ezek sikeres el-
végzéséhez kéri támogatását a kamarai tagok-
nak, akiknek üdvözlését szívből köszönte s
jókívánataikat viszonozta.

Ezután az iparosztály nevében Steigerwald
Alajos mondott üdvözlő beszédet. Ottenberg
Tivadar az iparosok részéről őt ért üdvözlésre
is külön válaszolt.

Lelkes éljenzés kísérte az elnök szavait,
melyek elhangzása után Ottenberg szíves házi-
gazdaként délelőtti uzsonnával vendégelte meg
a kamara tagjait.

Letartóztatás a bálban.

— Az aradi betörések tettese. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 2.

Kenderesi Imre építőmester vasárnap dél-
előtt feljelentést tett az aradi rendőrségen is-
meretlen tettes ellen, aki bezárt lakásából szom-
bat délután, vagy este ellopta az egyik szo-
bából a falon függő toalettkrét. Állítása sze-
rint a házmester látta a tettest kisurranni a
kapun és személyleírását is tudna adni. A de-
tektívek megjelentek Kenderesinek a Ferdi-
nánd-utca 1. számú házában levő lakásán, hely-
színi szemlét tartottak és megállapították, hogy
a tettes álkulccsal nyitotta ki a lakás ajtaját,
majd pedig a házmester személyleírása nyo-
mán Lékó József 19 esztendőes fényezősegédet
vették gyanúba. Meg is jelentek a fiu szüle-
inek lakásán, de ott arról értesültek, hogy már
hónapok óta kerüli családját és nem tér haza.

Vasárnap éjszaka a városligeti söresarnok-
ban egy szilveszteri mulatságra összegyűlt tár-
saság közepette pillantották meg Lékót. Felre-
hívták őt a detektívek s igazolásra szólították
fel, minthogy azonban semmiféle pozitív adatot
mondani nem tudott, kijelentették, hogy elő-
állítják. A fiatalember a bál ruhában akart a
detektívekkel a városházára menni és semmi
áron sem volt arra kapható, hogy télikabátot
öltödjön. Ez is gyanút keltett és ráparancsoltak,
hogy a ruhatarban lévő télikabátját váltsa ki.
Huzódva tett eleget Lékó a parancsoknak és
mint nyomban kitűnt, igen alapos oka volt
erra. A detektívek ugyanis megállapították,
hogy a télikabát a Béla-téri iskolában elköve-
tett betöréses lopásból származik, amelyet még
december elején jelentettek be a rendőrségnek.
A detektívek most már letartóztatottnak jelen-
tették ki a fiatalembert és a bűnügyi osztály-
nál állították elő. Grein Nándor főkapitány
több betörés elkövetésével vádolta meg a fé-
nyezősegédet és 24 óra alatt sikerült is annyi
bűnjelét összehordatnia, hogy Lékó őt betörés
elkövetését már beismerje.

Elmondotta, hogy hetek óta a Mosóczy-
telepen, egyik épülfőfelben levő ház pincéjében
dűtötte fel tanyáját és ott csakugyan meg is
találták a telepen lévő Minerva nevű papírke-
reskedésből származó könyveket, festékeket és
írószereket. Lékónak Mikulának lakó kedresé-
nél ugyancsak a Minervában elkövetett betö-
résből származó képeslevelező-lapok kerültek a
rendőrség kezére. Megállapította a főkapitány,
hogy ugyancsak ez a fiatalember a tettese a
Flóruetz János körhintá tulajdonos kárára elkö-
vetett betöréses lopásnak, amely 150 korona
eredményt nyert. Beismerte Lékó, hogy a
vaggongyár kintijában három izben fordult
meg és kisebb-nagyobb összegeket, továbbá egy
forgópisztolyt és különböző élelmiszereket lo-
pott el és végül vállalta, hogy Kenderesi épi-
tőmester kárára is ő követte el a betöréses lo-
pást. A rendőrség azt hiszi, hogy a tettes lel-
két még több bűn is terheli és ezért tovább
nyomoz és büntársait is keresi.

Budapesten tervezték Lux kapitány szökését.

— A glatzi hadifogoly a magyar fővárosban. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, január 2.

A lapok megírták, hogy karácsony után megkezdődött a németországi Glatz várából Lux francia kapitány, akit a múlt évben kémkedésért hat havi várfogságra ítéltek. A szökevény már szerencsésen eljutott hazájába, a hol nagy örömmel fogadják. A németországi lapok tele vannak találgatással és magyarázgatással, hogyan szökhett meg a kapitány, akinek odahaza megtiltották, hogy újságíróknak felvilágosítást adjon. Mőnkban van, hogy a francia kapitány szökésének részleteiről felvilágosítást adhassunk. Menekülő útjában a kapitány egy napig megpihent Budapesten is, ahol szökésének terve megszületett és a honnan a terv megvalósítását segítették.

A fővárosban élő francia emberek közt több jó barátja van Lux kapitánynak, akik néhány hónappal ezelőtt elhatározták, hogy megszöktetik. Innen december közepén több csomagot adtak föl címére, amelyekhez kísérő levelet is írtak a várparancsnoknak. Megkérték levélben, hogy a karácsonyi ajándékkul azant csomagokat adja át a fogoly kapitánynak. Ez meg is történt. Nem tűnt föl a várparancsnoknak, hogy a csomagok szokatlannul erős spárgával vannak átkötve. Egy-egy csomagon öt méternyi spárga volt. A vár ellenőrző tisztviselője megnézte ugyan, mi van a csomagokban, de csak futólag. Édesség, gyümölcs, fehérnemű, ruha stb.: azt azonban nem vette észre, hogy egyikben finom reszelő is van.

Lux kapitány a reszelő a sok spárga birtokában végrehajtotta a szökést a múlt hét elején. Pénzt is szerzett. Átfűrészelte vasrácsát a az ablakon leereszkedett a várfalról. Szökése december 27-én hajnalban történt.

Már december 29-én Budapestre érkezett, ahol már várták a honfitársai, akik közül egyiknél megszállott. Elmondta, hogy december 28-án reggel hét óra után vonatba ült a glatzi állomáson, ahol még nem értesültek az önkéséről. Épen csak annyi pénze volt, hogy megválthatta a jegyét Mittelwaldba, a husz kilométernyire levő osztrák határig. A vonat onnan tovább vitte most már jegy nélkül. Az osztrák kaulaz rá is jött erre. Ő kijelentette, hogy nincs pénze, amire egyik osztrák állomáson átadták a csendőröknek. Ezzel azonban nem törődött. Az állomásfőnöknek elmondta, kiesoda a hogy mi járatban van. Mint politikai menekültet természetesen nem adták át a német hatóságoknak.

Az állomásfőnök Lux kérésére táviratot adott föl Budapestre. A kapitány ebben a táviratban utiköltséget kért magyarországi barátaitól, amely néhány óra múltán meg is érkezett. Most már Lux kapitány baj nélkül tovább utazhatott Budapestig.

A magyar fővárosban mindössze huszonegy órát töltött. Kényes helyzete miatt nem tisztelgett a francia főkonzulnál a egyáltalában került minden feltűnést. Ausztrián és Svájcban utazott hazájába. A francia határon, Belfortban már várták a testvérei, akiket táviratban értesített jöveteléről.

Ez a kalandos és egyenesen Dumas-regénybe illő szökevény teljes története.

A francia kormány Lux kapitánynak megtiltotta, hogy ünnepelessen magát és azt, hogy mostanában a nyilvánosság előtt szerepeljen. Német hivatalos körökben nem tartják hiteleseknek azokat a párisi jelentéseket, amelyek a

szökevény módosításairól szólnak és az a gyanu forog fenn, hogy az erődítmény néhány katonája bűnös a szökésben. Egyébiránt megindították a szigorú vizsgálatot.

MULATSÁGOK.

Az Aradi Kereskedők Köre Szilveszter estje.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 2.

Az Aradi Kereskedők Köre hagyományos Szilveszter estje nagy érdeklődés és roppant siker jegyében folyt le december 31-én a Fehér Kereszt nagytermében. Az estélyt műsor vezette be, melynek sokoldalúsága és művészi összeállítására végig lebilincselte a nagyszámú közönség érdeklődését. A műsor első száma Vörös László dr. felolvasása volt, ki folytonos derűltesség között humoros felolvasást tartott. Utána Ungár Imre hegedű-szólója következett, ki Unger Mór zenetanár kísérete mellett annyi virtuozitással és művészi tökélyvel adta elő Mendelssohn E. moll koncert és Nacvez cigánytáncait, hogy számai többzörösen megkellett ismételnie. Folkmann Ilonka a Szilveszter éjéről tartott bájos csavogást kedvesen és közvetlenül a vetített reklámképek méltón illeszkedtek be a kereskedők estélyének műsorába. A reklámképekhez Polgár László írt és adott elő humoros konferansezot. A végtárgyalás című drámai jelenet volt Polgár László következő száma, melyet drámai rutinnal adott elő a valósággal frappirozta a közönséget. Neogrady Dóra az Aradi Nemzeti színház művésznője a halgatóság folytonos ünneplése között adott elő nagy hatással és bámulatos ügyességgel műdalokat és a Kis gróf ének- és táncbetéjét, Tilger Árpád karnagy zongorakísérete mellett. A műsor utolsó száma Győző Alfréd ének- és prózai humorcskéjei voltak. Győző bőven kiérdemelte a közönség meleg és elismerő tapsait. A műsort tánc követte, souppé alatt pedig a beérkezett tombolatárgyakat sorolták ki. A táncmulatság hajnalig tartott.

A megjelent hölgyek névsora a következő:

Szabados Béláné, Brüll Béláné, Brüll Pálné, Neumann Jenőné, Schrosser Vilmosné, Steiner Jenőné, Iványi Lajosné, Lustbader Adolfné, Bellák Móráné, Reusz Jenőné, Mauthner Gyuláné, Sándor Adolfné, Popper Károlyné, Alfandri Jakabné, Köpf Ignácné, Reichenberg Manóné, Klein Simonné, Fülöp Lajosné, Schwarcz Pálné, Ungár Árminné, Morvay Jakabné, Halpern Edéné, Grünberger Adolfné, Taub Mihályné, Engel Bernátné, Klein Andorné, Holländer Illésné, Kilenyi Adolfné, Pichler Sándorné, Lebovits Samuné, Jolesz Adolfné, Grünberger Miksáné, Eisler Edéné, Merkesámer Lajosné, Róna Jenőné, Róth Izidorné, Karpelesz Zsigmondné, Keppich Zsigmondné, Nádas Józsefné, Hammer Zsigmondné, Deutsch Albertné, Benjamin Ödönné, Mencer Jakabné, Fröhlich Nándorné, Brauer Józsefné, Spitz Lipótné, Heller Zsigáné, Hoffmann Sándorné, Kohn Árminné, Weiss Samuné, Scheibel Vilmosné, Glück Samuelné, Liebermann Árminné, Weiss Kálmáné, Steinberger Józsefné, Hacker Jakabné, Sonn Adolfné, Eckert Józsefné, özv. Bródy Józsefné, özv. Rubiné Antalné, Dingfelder Józsefné, Winternitz Jenőné, Kun Józsefné, Gartner Mártonné, Bárony Andorné, Stiner Miksáné, Szigeti és neje, Kossak Józsefné, Markovits Móráné, Deutsch Lipótné, Wolf Gusztávné, Wolf Edéné, Stein Móráné, Weiss Samuné, Lányi Izsóné, Stein Józsefné, Novák Rudolfné, Fekete Móráné.

Urleányok: Klein Rezső (Zenta), Szabados Rózsi, Reichenberg Erzsé, Popper Irén, Karl Sári, Stein Julián, Fülöp Jolán, Folkmann nővérek, S. Pile: Irma, Szathmáry Margit, Morvay nővérek, Deutsch Anna, Sonn nővérek, Engel Sári, Lebovits Meláné, Grünberger Aranka, Schwartz Szerén, Török Sári, Kohn Jolán, Stengl Erzsé, Irits Margit, Eckert Manci, Kun Vilma, Vajda Jolán, Mencer Irén, Karpelesz Irén, H. Richfeld Ilonka, Spitz Rózsi, Stern Margit, Kron Méri, Kron Jolán, Steinberger Erzsé, Hacker Eszti, Fleissig Böske, Naschitz Elza (Bpest), Steiner Vilma, Alfandri Böske, Popper Irén, Teichner Margit, Heisek Olga, Steiner Teréz, Steiner Vilma, Steckl Riza, Fleissig nővérek, Eisler Irunka, Faragó Irén, Dingfelder nővérek, Markovics Anna (Kürtös), Stein Margit, (Lugos) stb. stb.

(=) A katolikus bál rendező-bizottsága január elsejétől állandó permanenciában van a mindent elkövet, hogy az idei katolikus bál a szezon legsikerültebb mulatsága legyen. A bálra holnap a következő meghívót bocsátják ki: Meghívó. Glatzfelder Gyula dr. csanádi püspök, Zichy János gróf vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter, az Országos Katolikus Szövetség elnöke fővédnöksége alatt báró Andrányi Károlyné, báró Bánhidny Antalné, báró Bohus Lajosné, báró Bohus Zsigmondné, gróf Breda Vistorné, Bélafele Fekete Miklósné, gróf Hunyadi Károlyné, gróf Károlyi Gyuláné, örgróf Pallavicini Alfrédné, Urbán Ivánné, gróf Wenckheim Frigyesné, gróf Zselénsky Róbertné védnökök, Andrányi Károly báró, Apponyi Albert gróf, Bánhidny Antal báró, Bohus Lajos báró, Bohus Zsigmond báró, Breda Viktorgróf, Bélafele Fekete Miklós, Hunyadi Károly gróf, Károlyi Gyula gróf, Pallavicini Alfréd örgróf, Urbán Iván, Wenckheim Frigyes gróf, Wenckheim László gróf, Zselénsky Róbert védnökök Aradon, 1912. évi január hó 13. napján a Fehér Kereszt szálló összes termében rendezendő jótékonycélú zárkórú katolikus bálra. A bál elnöksége: elnökök: Múlek Lajos dr., Gutzjahr Mihály, Hármory László dr., Kintzig János, Lócs Rezső, Seiner Ferenc, Szakolczay Lajos, Vársárhelyi József, titkárok: Némethy József dr., Lengyel Gyula dr., Polgár Gy. Ödön, Vass István dr., náznagy: Nagy Orbán dr. A jegyek előre várthatók a bál központi irodájában: Katolikus Kör, Széchenyi utca 3. sz. (Tefon 746) és a bál estélyén a bálirodában (Fehér Kereszt-szálloda). Személyjegy 6 korona, családgy 12 korona, karzatjegy I. sor 8 korona, II. sor 6 korona. A bál kezdete este 9 órakor. A jegyváltásokat és felülfizetéseket köszönettel fogadjuk és hírlapilag nyugtazzuk.

(=) Az Aradi Atlitikai Klub vasárnap este 8 órakor a Központi Szálloda nagytermében tartott zárkórú Szilveszter estét, amelyen a klub tagjai kabarészámokat is adtak elő, majd a hajnalig tartó tánc következett. A sikerült mulatságon jelenvolt hölgyek névsora a következő: Brunhuber Ilona, Dömötör Eszti, Dömötör Margit, Frick Múli, Kulényi Gizi, Kilenyi Irma, Meisztrovits Mariska, Meisztrovits Jola, Oggolder Palma, Paál Olga, Papp-Zakó Endréné sz. Brunhuber Gizi, Pichler Anna, Róth Mariska, Szondy Irén, Vajda Ilonka, ifj. Vass Gusztávné.

(=) Székelyek Szilveszter estje. Az aradi Székely-Örthon sikerült tea-estélyei zárta le az övet a Központi-vendéglőben levő helyiségében. Blédy Boldizsár vigalmi bizottsági elnök ugyeason összeállított műsora a legvigabb hangulatban tartotta együtt az Örthon vendégeit eifel, amikor aztán az Örthon tagjaiból alakult zenekar közreműködésével megkezdődött a tánc. Az estélyen résztvevő uraszonnyok: Özv. Buda Edéné, Biró Tamásné, Bor Imrené, Csik Dezsóné, Kun Antalné, Jakabffy Istvánné, Jakabos Károlyné, Magyar Adorjáné, Matuzska Miksáné, Mészarik Józsefné, Pálffy Domokosné, Réthy Dezsóné, Szilágyi Jánosné, Tamás Gézáné, Urleányok: Biró Irénke, Matuzska Mariska, Molnár Ilonka, Pálffy Ilonka, Szoszenka Aranka, Vajda Irénke.

(=) Az izraelita jótékony négyelet nagy estélye. Már csak egy hét váaszt el az izraelita jótékony négyesület nagyszabású mulatságától. A hölgy-rendezés buzgólkodik az est sikerén, de mivel a hölgyek egymagukban gyöngök a rendezés számtalan teendőinek ellátására, munkába szólították Arad fiatalait is. Mára megalakult a százhusz tagból álló férfi bizottság. A férfi rendezők névsora itt következik: Beregi Sándor dr., Bing Hugó, Bing János, Bloch Károly, Boros Béni dr., Brasch Aladár dr., Brasch Miksa, Bauer Géza, Csiky Tivadar dr., Dánel Péter, Drechsler Hugó dr., Dóry Jenő, Deutsch Károly, Deutsch Sándor, Dolga Imre, Éles Béla dr., Éles Simon, Eckhardt István, Farkas Lajos, Faragó Alfréd, Faragó Tibor, Flamm Miksa, Fleischmann Jenő, Gabos Jenő dr., Goldschiefer Vilmos, Goldzieher Pál, Goro Arthur, Grossmann Alfréd dr., Gara Ármán dr., Hanthó Sándor dr., Heinrich Gyula, Herzog Sándor, Hollander Emil, Horovitz Gusztav, Kallós József, Kabdebó György dr., Kell József dr., Kell Rezső, Kell Lajos, Kelemen Gábor dr., ifj. Keller Gyula, Kepes Ármán, Kenedi Ervin, Kilenyi Zoltán dr., Kugel Ede dr., Kuttin Alfréd dr., Leitner Kálmán, Lócsay Ottó, Leopold Frigyes, Lite Antal, Lippai Dezső, Lukács Jenő dr., Lukácsy Lipót dr., Luszug Andor, Loránt Emá-

nnel, Lőcs Rezső dr., Mann Adolf dr., Maresch Gyula, Mairovits Márton, Neuman Károly dr., Neuman Miksa dr., Olasz Pál, Ötvös Aladár, Párecz István, Popper Sándor dr., Rácz Sándor dr., Rácz János, Roth Zsigmond, Rosenberg Arthur, Rösinger Ferenc dr., Révész Mór dr., Réhhalvy Jenő, Salacz Béla, Sarkány Ferenc dr., Schusztar Ödön dr., Seidner Dezső, Singer Lajos dr., Singer József dr., Singer Jenő dr., Sugár Jenő dr., Sugár Károly, Solik Kálmán, Stauber Andor dr., Spitz Sándor, Somló Ámin dr., Steiner Jenő, Steiner István, Szabó Frigyes dr., Szattmár Károly, Székely Ferenc dr., Szegő Hugó dr., Szöllőssy Zsigmond dr., Török Dezső, Török Ferenc dr., Tenner Alfréd, Tonesz Ferenc, Tapolcsányi Kálmán, Takovits György dr., Vajda Iván dr., Vajda Ferenc, Vermes Jenő, Vörös István, Vörös László dr., Vörös Ernő, Weiss Károly, Weiss Lajos, Weiss Hugó, Weiss Leó, Weissenburger Nándor, Werner János dr., Werner Sándor dr., Záray Jenő, Zádor Jenő, Zubor Imre dr. Az estély-jegyek ifj. Klein Mór könyvkereskedésében kaphatók.

Kocián a nagybögös.

— Akit az aradi cigány primás tanít hegedülni. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 2.

A világhírű hegedűművész, a szép szökefeji Kocián rendkívül megkedvelte Aradot. Amikor három esztendővel ezelőtt nálunk volt, valahogyan itt felelte a szívét, ami majdnem akkora baj, mint ha például hegedűjét a vonaton elvesztené. Azóta a fiatal művész átűn visszajár Aradra és napokat tölt itt, pedig az óráért aranyakat fizet neki az impreszáriója.

Legutóbbi hangversenye után is még négy napon át élvezte az urcsaládok vendégszeretetét. Még vasárnap éjzaka is itt volt és vidáman szilveszterezett abban a nagy társaságban, amelyben többek között Diósy Nuszi és a Szendrey házaspár is szüresült a Törley gyár levét. Ekkor, a szentséges időpontban, amikor (egyáltalán nem szomorú hangulatban) elbucsuztunk az 1911. esztendőből, a Városi kávéházat villogó szemű, fekete emberek lepték el: kéményseprők voltak, akik az újasztendő legelső percében szerencsét áruáltak a babonás emberiségnek. Egy kormos kézfejét például 20 fillérért árusítottak, egy seprő darabkát negyven fillérért, egy fekete csókot (kitűnő kabala!) egy kororáért. Diósy Nuszi nem lenne vérbeli primadonna, ha az előbbi kettőből nem vásárolt volna; így legalább egész esztendőre maga mellé szerzedtette a szerencsét csekély ötven fillérért. Kocián is a babonás művészek sorába tartozik és ő is lekészelt a rejtelmes fekete szerencselovagokkal, akik — a mindent tudó okleveles rágalmozók szerint — nem is valódi kéményseprők, hanem egészen elmaszhirozott boyok voltak.

De voltaképpen nem is erről akarunk mi írni, s ez csak a tollunk alá eszadt. Azt a jelenetet örökljük meg, amikor Kociánt egy aradi cigányzenész tanította hegedülni. Ez szombaton éjjel történt a Városban. A világot lejárt művészifjú együtt vigadt Montag Manóval, az ismert mecenas földbirtokossal, aki szintén ügyesen forgatja a hegedűt. A társaságban volt Weil Magdaművészleány, aki ugyan még nem áll egy nívón Kociánnal, de sok világvárosban volt már sikere.

Amikor a pezsgő már a hűtőből is kikapott, a társaság elvette a cigányok kezéből a hegedűt. Montag Manó fölosapott prinának, Weil Magda szekezdált, Kocián pedig a nagybögőre veteite magát. A három tagú „banda” játéka nagy fölűnést keltett a kávéházban. A vendégek gyönyörködve hallgatták a nótákat. Csak a Gyurkovics András cigányprimás arca nem akart földerülni. Folyton odaválta a fejét és Kociánra mutogatott, akiről nem tudta, hogy kicsoda voltaképpen.

— Mi bajod, fia? — kérdezte Gyurkovicsól Montag Manó.

— A nagybögősenk nem jól áll a hegedű a kezében.

— Hát mutasd meg, hogyan kell csinálni, — mondta a földbirtokos.

Az aradi cigányprimás erre átfogta a csodázenész kezét és rátapasztotta a nagybögő hurjára, miközben a társaság hangos kacajától kísérve mormogta:

— Tanuljon meg a tekintetes ur hegedülni fiatalon, ha akar, mert később már hiába akarna tanulni.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Pör egy iparvasut miatt.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 2.

Milkó Vilmos és fia szegedi és Spitz testvérek zámí c. 1908. június 25-én eladták Zám községről Cserbia, Poganesd és Almászelistyén keresztül egész Brassó községiig haladó 22 kilométer hosszú iparvasutjukat 90.000 koronáért Winkler testvérek szegedi és Seidner Bernát és fiai berzovai cégnek. A cégek képviselői az adás-vétel feltételeit megbeszélve, abban állapodtak meg, hogy a szerződést Kell Lipót dr. aradi ügyvéd fogja írásba foglalni s hogy a vételárat a vevők a szerződés írásba foglalása után 8 nappal fizetik.

Az adás-vételre vonatkozó iratokat át is adták az ügyvédnek, a szerződés írásbafoglalása azonban késett. Kell dr. ugyanis nem talált biztosítékot arra nézve, hogy Milkó cég a szóbeli megállapodás szerint biztosíthatja-e a vevőknek az iparvasut háborítatlan használatát.

A következő hónapban a szerződő felek véletlenül találkoztak Karlsbadban s innen sürgönyileg szólították fel Kell drt a szerződés elkészítésére. Időközben azonban az iratok alapos áttanulmányozása után megállapította, hogy eladók szavatossági kötelezettségüknek semmi esetre sem tehetnek eleget. Ugyanis azokkal a telektulajdonosokkal, akiknek a földjén keresztül halad az iparvasut, nem kötöttek eladók olyan szerződést, mely a további zavartalan használatot biztosíthatta volna. Így 1908. decemberében Kell dr. a vevők megbízásából értesítette az eladókat, hogy a vételtől visszalépnek, illetve a szerződést nem perfektuálják. Milkók azonban ragaszkodtak a jogügylet-hez s a szerződés teljesítése, illetve 90.000 korona és járuléka erejéig pert tettek a vevők ellen folyamathat.

Az érdekes perben ma hozott ítéletet az aradi törvényszék. Heller Mór dr. referálása után a törvényszék arra az állápontra helyezkedett, hogy perfekt szerződés csak az esetben jött volna létre, ha azt írásba is foglalták volna, miután a jogügyletnek a vételáron és az adás-vetés tárgyán kívül annyi jelentős pontja lett volna még, hogy azokat fejtelenül csak írásban lehetett volna fixirozni. Erre mutat az is, hogy a kikötések szerint a vételárat csak a szerződés írásba foglalása után 8 nappal kellett volna eladónak megfizetni. Ez alapon a törvényszék felperest keresetével elutasította és az összes perkiöltségek fizetésére kötelezte.

§ Uj aradi alügyész. Budapestről jelentik: A király Ferenczy Tibor dr. aradi törvényszéki jegyzőt, az aradi ügyészséghez alügyésszé nevezte ki.

§ Az aradi ügyvédi kamara december 31-én délelőtti 10 órakor rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen Szalay Károly kamarai elnök elnökölt. A közgyűlés egyetlen tárgya az országos ügyvédi nyugdíjintézetbe öt delegátus megválasztása volt. Tízkes szavazással a következő kamarai tagokat választották meg: Köpf János dr., Párecs Béla dr., Priegl István

dr., ifj. Szalay Károly dr. és Tolnai Vilmos dr.

§ Aki a fogházban is tanít. Az aradi fogház analfabétái egy hét óta szorgalmasan vetik papírra a betűket, azaz, hogy még most csak egy-kettőt, az e-t, meg az á-t. Tanítójuk akadt, egyik rabtársuk, aki még hozzá nem is dilettáns, hanem hivatásos néptanító — volt. Szabó György, a váltóhamisító volt mikelakai tanító, akit nemrégiben ítéltek el az aradi törvényszék, azzal a kérelemmel fordult Szokolczay Lajos vezető kir. ügyészhez, hogy engedje meg neki régi mesterségének folytatását. Az ügyész az engedélyt megadta s most a volt igazgató-tanító maga köré gyűjtve az analfabéta rabokat, szorgalmasan tanítgatja őket a betűvetés művészetére.

§ A gróf kelengyéje. Bécsből jelentik: Egy magyar mágnes furcsa perében ítélkezett ma a bécsi törvényszék. Az alperes Csáky-Pallavicini Hippolit örögróf volt, kit Doppler Mária özvegy hivatalnoknő 2449 korona erejéig perelt be. A kereset szerint az özvegy alperes házassága előtt Csáky Sándor és Gyula grófoknak, kik akkoriban a teljesen vagyontalan alperest eltartották, 2449 koronát adott kölcsön, amiből azok ruházati cikkeket, fehérneműt, cipőket vettek s a nászutazás költségeit fedezték. Csáky-Pallavicini gróf azóta kitűnő anyagi helyzetbe került, családjával állandóan Nizzába él, de az adósságot nem volt hajlandó megfizetni. Az alperes azzal védekezett a tárgyaláson, hogy a pénzt Doppler Mária nem neki, hanem rokonainak adta kölcsön, akiknek többször kölcsönzött pénzt. Rokonai ugyan ebből a pénzből az ő házassági kelengyéjét készítették el, de nem tudta, hogy a pénzt nem fizették vissza. A tárgyaláson Csáky gróf egyezséget kötött a felperessel, elvállalta rokonai tartozását s a fizetést akkorra ígérte, ha pénzügyi viszonyai javulni fognak.

§ Megbűntetett rágalmozó Dáváról jelentik: Pár héttel ezelőtt elterjedt Dáván az a pletyka, hogy Salamon Jakab dávai kereskedő árnyékszékében egy holttest összevagdalt hullájára akadtak s ebben nevezett kereskedőnek Mezey Sándor nevű tanoncát ismerték fel szülei. A pletyka nyomán a rendőrség megindította a nyomozatot, melynek során kitűnt, hogy a rémmese a legvastagabb valótlanság s csakhamar előkerült a legylilkolt fiú is, ki a megrágalmozott kereskedő kérésére Lippáról eljött Dávára s jelentkezett Liedemann Hugó rendőrkapitánynál, bizonyítékául annak, hogy az egész koholmányból egy szó sem igaz. A megrágalmozott Salamon kikutatta, hogy a fantasztikus hazugságot Borka Salamon dávai fuvaros, a fiú nagybátyja találta ki s indította utnok. Megtette ellene a bűnvádi feljelentést s a tárgyalás folyamán Borka bűnössége beigazolást nyert, mire a járásbíróság rágalmozás vetségében bűnösnek mondta ki s elítélte nevezettet 2 napi fogházbüntetésre s a felmerült bűnügyi költségeknek hordozására.

VÁROS ÉS MEGYE.

Arad város közgyűlésén, amely 1912. január hó 10-én d. u. 4 órakor lesz, a következő tárgysorozat kerül tárgyalás alá: 1. Polgármester havi jelentése. 2. Főispán átirata az ujonnan szervezett építésmérnöki állásra Kiss János okleveles építész kinevezése tárgyában. 3. A m. kir. állami gyermekmenhely igazgató főorvosának átirata a gyermekmenhely telepbizottságának megalakítása iránt. 4. A tanács előterjesztése néhai Boros Jenőné sírgondozási alapítványa tárgyában.

Az utazónő

szilveszteri kalandja.

— Szerelmet zsaroló áldetektív. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, január 3.

Szomorú szilveszteri kalandja volt egy fiatal leánynak, egy rejtélyes úrral. A kaland, december 31-én délután három órakor kezdődött a szegedi gyorsvonat egyik másodosztályú fülkéjében. Egy fiatal tizenkilenc éves leány utazott a vonaton Budapestre, Szőke Mici kisasszony, egy budapesti könyvtérjesztő vállalat ügynöke. Kecskeméten beszállt egy úr a fülkébe. Magas, fiatal férfi volt és néhány perc múlva már diskurzust kezdett utitársnőjével.

— Barna Sándor mérnök vagyok — mutatkozott be az idegen.

Budapestig aztán megbarátkoztak, Szőke Mici elmondta, hogy Esztergomba készül, de fél, mert lekésheheti a párkány-nánai csatlakozást. Akkor a fővárosban kell töltenie az éjszakát. Barnának felcsillan a szeme.

— Majd beszéllek valamelyik autógarázsszal. Talán olcsón kiviszik.

A megérkezés után Barna rögtön telefonált össze vissza (mert a csatlakozást a kisasszony csakugyan lekészte.) Hiába: nincs autó, ami van az drága.

— Hát akkor egy szállodában alszom, — mondta Szőke kisasszony Barna úrnak rezignáltan. Egy új hotelbe mentek, közel a nyugati pályaudvarhoz. Barna úr lenni maradt a portánál és a következőket írta a bejelentőre:

Kovácsics J. mérnök nejjével Keoske métről.

Azzal fölment az első emeletre és bekopogtatott utitársnőjéhez, aki ártódo fogadta:

— Miért adtak kétágyas szobát? Csak nem gondolja, hogy ön is itt alszik?

— A világért sem — mentegetőzött a férfi. — Nem volt más szoba. De remélem, együtt vacsorázunk. Én átfutok ide a szomszédba, a Lipót-körut 27. szám alatt lakik egy barátom, átöltözőm és jövök vissza. Valóban, tíz perc múlva megékezett Barna és együtt vacsoráztak a váci-köruti Schuller-vandéglóban. Tizenegy óra után Barna felkísérte a leányt és amikor elbucsuozott tőle, erőszakkal követte, berugta az ajtót, a hátulról kősavarta Szőke Mici karját és leakarta teperni a földre. Elkésztetett dulakodás támadt. A leány sikoltozására Barna-Kovácsics egy párnát csapott a fejére. Majd így szólalt meg:

— Államrendőrségi detektív vagyok és letartóztatom magát!

Azzal a felöltője zsebéből kis bilincseket vett elő és így fenyegetőzött:

— Ha nem hallgat, megbilincselem a kezét is, a lábát is, úgy viszem a rendőrségre.

A leány nagyon megijedt, de nem vesztette el lélekjelenlétét.

— Engedjen ki egy pillanatra — mondta a állítólagos detektívnek — visszajövök, aztán csináljon velem, amit akar.

Biztosítékul levette a felöltőjét, a kabátját, otthagya a táskáját és a pénztárcáját is, azután kiment, végigszaladt a folyosón és az első nyitott ajtón beugrott. Egy szobában volt, amelyben ugylászik senki sem lakott. A férfi észrevette és már futott utána. A leány eltollaszolta az ajtót és csengetni kezdett. Néhány perc múlva fenn volt a portás.

— Mi van itt? Miért lármáznak?

A leány elmondta, mi történik vele. Míg a portás a leányt kiszabadította, a férfi eltűnt. Leszaladt a lépcsőn és nyomaveszett. Szőke Mici Szilveszter éjszakáján a rendőrségre ment, a fiktív igazságra és ott Perrigriny kapitány

és Koós fogalmazó, ügyeletes tisztviselőik előtt lopás címén feljelentette az idegen férfit. A pénztárcájából ugyanis, amíg künn volt, eltűnt harminek korona. Az energikus kisasszony aztán Enyedi detektív kíséretében felderítő körútra indult. Emlékezett, mely cimen öltözködött át a férfi és itt meg is találták. Hajnalban hallgatták ki az áldetektívet, akiről kiderült, hogy E. Sámuel a neve, ügynök. Az eljárás folyik ellene.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színházi műsor:

Szerda: Szerelm gyermeké, szimf. Be-mutato előadás. A) bérlet.

Csütörtök: Szerelm gyermeké, szimf. B) bérlet.

Péntek: Szerelm gyermeké, szimf. C) bérlet.

Szombat: Délután: Milliárdos kisasszony, operett. Este: Kis gróf, operett. A) bérlet.

Szombat: Délután: Muzsikusi leány, operett. Este: Kis gróf, operett.

* Szamosy-Környey-Dienzi hangverseny a színházban. Nagyszabású művészi esemény lesz az aradi színházban. Az Opera két nagyszerű művésztagja Szamosy Elza énekesnő és Környey Béla, a legkiválóbb magyar tenorénekes fognak január 12-én együttes hangversenyt tartani az aradi színpadon. Az est harmadik közreműködője Dienzi Oszkár, az Aradon közismert zongoraművész lesz, aki a zongorakíséreten kívül néhány önálló hangversenyszámmal is szerepel. A hangversenyt A) bérletszűnetben tartja meg a színház és tekintettel a várható nagy érdeklődésre, a színházi pénztár már 8 órától kezdve árusítja a jegyeket.

* A szerelem gyermeke. Szerdán este mutatja be az aradi színház Henry Bataille nagyszabású színművét. A szerelem gyermekét, amely legutóbb a budapesti Nemzeti Színházban aratott nagy sikert. Az érdekes cselekményű színdarab állandó műsordarabja a főváros legelső drámai műintézetének.

A darab tartalmát röviden itt ismertetjük: Első felvonás. Ranzot. Liane barátját államtitkárrá nevezik ki. Kellemetlen neki a 17 éves viszony. Jelentéktelen összeveszést felhasznál a elhagyja. Második felvonás. Liane régebbi szerelméből származó fiához menekül és elpanaszolja. A fiu úgy akar kést tenni Ranz torkára, hogy ennek leányát, aki szerelmes belé a házassága előtt bucsuzni akar tőle, egész éjszaka magánál tartja, az apát pedig anonyim levélben figyelmezteti. Harmadik felvonás. Liane, aki még egy utolsó kísérletet tesz, Ranz nem fogadja. Erre a fiu megy el és elmondja, hogy Ranz leánya szereti őt, mikor azonban megtudja, hogy ő csak egy pincér fia, csak annyit kér, hogy Ranz béküljön ki az anyjával, akkor lemond. Negyedik felvonás. Ranz és Liane kibékültek. Ranznak kellemetlen a fiu, tehát Amerikába akarja küldeni. Az anya nem tudósít fájdalmával beleegyezik.

A színmű szereposztása a következő: Rantz államtitkár — Keszler, Nelli Ranz — Heppesné, Liane Orland — Novák Irén. Maurice — Beregi dr., Ome — Vándrey Vilma, Raymond — Várnay, Loredán — Győző. Fel lépnek ezen kívül még H. Fekete Aranka, Nagyady Malvin, Csáky, Vass, Harold. A színdarabot Keszler Ede rendezzi.

* A szerelem gyermeke. Henry Bataille nagy sikerű színműve, mely a Nemzeti Színház idei szezonjának legnagyobb tetszéssel fogadott újonsága, most jelent meg könyv alakban a Fővárosi Színházak Műtára című ismert és kedvelt népszerű vállalatban. A drámai erőben gazdag cselekményű darabot legkiválóbb műfordítónk egyike, Ábrányi Emil fordította művészi magyarsággal és az őt jellemző lelkiismeretes gondnal. A füzet a Lampel R. (Wodianer F. és fia) cég kiadásában jelent meg; ára 1 kor. na 20 fillér.

* Szőlősi Zsigmond új novellái. A finom tollú novella író, Szőlősi Zsigmond öt új novelláját adta ki Radó Antal „Magyar Könyvtár”-ának egyik új füzetében. Valamelyben megtaláljuk

ismert kiváló tulajdonságait: a színes fantáziát, érdekes meseszöveget, gyöngéd és szeretetreméltó humor a stílusnak formákban gazdag művészetét. Két oroszán történetében sok tekintetben új formában mutatkozik fantáziája, mely az állatképekben széles perspektívát nyit az emberi életre, a többi novellák a mai élet lelki mozgalmait tükrözik megértő humorral. A füzetet a Lampel R. (Wodianer F. és fia) cég adta ki; ára 80 fillér.

* Pierre Loti egyiptomi képei. A Kelet tarka világának a mai irodalomban legnagyobb hatású és legművészebb festője, a legkiválóbb francia írók egyike, Pierre Loti öt rendkívül megragadó szépségű egyiptomi képet lefordította Balla Ignác Radó Antal népszerű vállalat, a „Magyar Könyvtár” számára. Rendkívül gazdag, színes képek, — valószínűleg megleveniték az olvasó szemét előtt Philae, Luxort, a Sphynx rejtelmait, Egyiptom népét. A füzet a Lampel R. (Wodianer F. és fia) cég kiadásában jelent meg; ára 80 fillér.

* Pillangó kisasszony. (Az Uránia új alágérje.) Egymást érik az Urániában a szebbnélsebb újonságok, melyek mindegyike egy egy újabb diadala a kinematográfiának. A Bűn és bűnhődés után Palinak a legseretreméltóbb moziművésznek jutalomjátéka szórakoztatta a közönséget, most pedig Balasócnak világhírű drámáját, a Pillangó kisasszonyt mutatja be az Uránia színház. Erről a nagyszabású drámáról felesleges bővebben megemlékezni, ismeri őt az egész világ, játszották mindenütt. Nálunk ugy a melodráma, mint Pussoni gyönyörű Pillangó kisasszonya színre került, most pedig a leggyönyörűbb mozgófénykép kerül a közönség elé. Biztos siker vár az Uránia új alágérjére, melynek tárgya a legpoetikusabb, rendezése a legképzetesebb, szóval olyan látványosság, mely mindig számíthat a közönség legteljesebb érdeklődésére. A nagy slágeren kívül még két pompás mozgófénykép szerepel a nagyszerű új műsoron. 175

* Asta Nielsen rivalisának aradi debütje. Mint néhány hónappal ezelőtt Asta Nielsent, úgy emlegetik most világszerte Polaire kisasszony nevét. Abban a komoly kulturharoban, amelynek beláthatatlan perspektíváját a kinematográfia nyitotta meg, a legtöbb a legszebb sikeri kétségtelenül Asta Nielsen aratta. Az ő nevét fogalomná tették azok az alakításai, amelyekről az egész világ művelt emberisége elragadtatással nyilatkozott. Asta Nielsen művészetét mindeddig meg sem közelítették pályatársai, amíg a párisi filmgyár fel nem fedezte a maga számára Polaire kisasszonyt, a verbeli francia tragikát. Polaire kisasszonyról néhány alakítása után megállapították a legbiztosabb kritikusok, hogy nagyon is komoly rivalisa akadt a személyében Asta Nielsennek, akivel szemben még az a forja is van Polaire kisasszonynak, hogy valószínűleg női szépség a egyike a világ legkarosabb nőinek. Eddig csak a nagyobb fővárosokban mutatkozott be a lehető legnagyobb sikerrel a az első vidéki debütje Aradon lesz. Az Apolló színház megszerezte elsőnek horribilis anyagi áldozatok árán az „Életöröm” című kolosszális drámai képet, amelyben Polaire kisasszony meghódította a fővárosok publikumát. A premiért esztendőkre tűzte ki az Apolló-színház. 177

* Csempészek és határőrök harca. (Izgalmas dráma az Apollóban.) Az Apolló szerdai műsorán van egy gyönyörű amerikai dráma, amelyhez fogható csak nagyon ritkán lehet látni a mozi-színházakban. A csempészek és a határőrök között haláltmegvető izgalmas harc fejlődik ki. A fiatal határőrisztet az utolsó pillanatban menti meg az egyik csempész csodaszép, fekete leánya. A cselekmény eragadón szép vidéken játszódik le. A gyönyörű, izgalmas drámán kívül az Apolló szerdai műsorán szerepel az a kép is, amely a milánói kiállításán az első díjat nyerte a amely a pillangó fejlődését mutatja be. 177

* A színházlátogató közönség figyelmébe. A „Fehér Kereszt” kávéházban fővárosi módraszínház után Buffet-színházi vacsora. Naponta elsőrangú cigányzene. 5757

Négy ember halála a petroleum tartályban.

— Robbanás a budapesti olajfinomító-gyárban. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, január 2.

Ma délután a Budapesti Ásvány és Olajfinomító Részvénytársaság Külső Soroksári-utca 95. számú gyártelepén egy petroleum-tisztító kazán felrobbant és a robbanás következtében három ember tüstént meghalt, többen pedig súlyosan megsebesültek.

A részvénytársaság gyártelepén a Soroksári-utcai homlokzaton vannak azok a kazánok, amelyekben a petroleumot tisztítják. Minthogy hazamosabb használat után ezekben a kazánokban kátránylerakódás képződik, azért azokat időről-időre ki kell tisztítani, hogy használhatatlanná ne váljanak.

Ma délután is ezek tisztításával foglalkozott tíz munkás és már-már elvégezték munkájukat, mikor egy Klemensitz Károly nevű inas, aki az egyik kazán tetejéről nézte a munkásokat, a feltörő benzín gázoktól elszédült és ájultan bukott bele a kazánba. Amint észrevették a szerencsétlenséget, az ott foglalkozkodó Dolicsin Pál munkás rögtön lelép az egyik kazán folyósájerő kiugrásán és ki akarta hozni a fiút, azonban ő is elájult a kazán fenekén a gázoktól. Pataki József gépész erre meg akarta menteni az elájultakat és „anélkül, hogy csak valami óvó intézkedést is tett volna, szintén leboresájtkozott a henger alakú kazánba, de vállalkozása sikertelen volt és ő is eszméletlenül terült el a kazán aljában.

A munkások megijedtek a hármas szerencsétlenségtől és most már a mérnökökért szaladtak, hogy azok segítségével mentessék meg a kazán aljában eszméletlenül fekvő embereket. A baleset színhelyén csakhamar a részvénytársaság több mérnöke jelent meg és mivel már teljesen besötétedett egy hosszú sodronyra erősített villanyos körtét vittek magukkal, hogy a sötét kazánban tájékozódhassanak. A villanyos körték a szigetelő zsinórja azonban már kissé kopott volt és így történt meg, hogy a réz sodrony érintkezett a kazán vasfalával, aminek következtében rövidzárlat támadt, szikrák pattantak ki a vezetékből, amelyekből a kazán belsejéből előtörő gázok meggyuladtak és óriási robbanással szétvetettek a kazánt.

A detonáció hatása oly óriási volt, hogy a környéken levő összes házak falai megre-megtek és a lakosok először azt hitték, hogy földrengés történt. A robbanás zajára nagy néptömeg gyűlt össze a szerencsétlenség színhelyén. Azonnal értesítették a mentőket és a tűzoltókat, akik mindenekelőtt eloltották a keletkező tüzet és az időközben megérkezett mentőkkel hozzáláttak a szerencsétlenül jártak megmentéséhez, abban a reményben, hogy a romok alá temetett embereket talán még életre keltethetik. Széthordták a romsokat, de alattuk hol-tan találták már Klemensitz Károly inast, Dolicsin Pál munkást és Pataki Ferenc gépészt. Az a három ember tehát, aki a kazán belsejében volt, áldozata lett a szerencsétlenségnek. Súlyos sérüléseket szenvedtek Bara Zsigmond és Márkus Vilmos mérnökök, továbbá Janicski Pál munkás. Könnyebb sérüléssel menekültek meg Ferenczy mérnök, Berkovits fővezető és Steiner Ignác munkás, azonkívül többen jelentéktelenül megsérültek.

A két súlyosan sebesült mérnököt és Jahnitzky Jakab munkást a Szent István kórházba szállították, hol Jahnitzky este 9 órakor meghalt. Bara és Márkus mérnökök sé-

rülései oly súlyosak, hogy életben maradásukhoz semmi remény sincs.

A bíróság holnap fogja a helyszíni szemlét megtartani.

A rendőrség megállapította, hogy a szerencsétlenség valószínűleg úgy történt, hogy a két munkás, amikor a kazán fenekén fekvő inasfiú mentésére leboresájtkozott, már magával vitte a drótkosárba font villamos lámpát. Valószínű, hogy a lámpa elszigetelt sodronya utközben elszakadt, talán éppen akkor, amikor a két munkás is elszédült a gáztól és a mélységbe zuhant. Az így szabaddá lett részsodrony a kazán acélfalához ért és a rövidzárlat szikrái felrobbantották a gyúlékony petroleumgázokat. A robbanás a tartályban levő három embert nyomban megölte és a két mérnököt, akik Jahnitzky kíséretében éppen le akartak szállni a kazánba, szintén halálosan sebesítette meg.

A hivatalos vizsgálat megejtéséig a telepeket a hatóság lezáratta.

Sztrájkra készülnek a banktisztviselők.

— Harc a bankigazgatók ellen. —

Távírti tudósítás.

Budapest, január 2.

Bécsben már megmutatták a bankhivatalnokok, hogy ők is tudnak szervezkedni, ha kell talpraállni és kiverkedni igazságuk győzelmét. Bécsben már megmutatták, most Budapesten készülnek rá a bankok elegáns rabszolgái, hogy akármilyen módon kivívják a győzelmet. A bankhivatalnokok sorsa egyáltalában nem olyan rózsás, mint amilyennek messziről látszik. A fizetés egyáltalában nincsen arányban a munkaidővel, főként azzal a bizalmat és teljes odaadást igénylő munkával, amit a bankok alkalmazottaiktól megkívánnak. A drágaság egyre nehezülő gondolai állították együttes és impozáns harcba Bécs banktisztviselőit. Nagy diadallal végződött az akció. Az összes bécsi bankok meghajoltak a tisztviselők igaza előtt és teljesítették kívánságaikat. Ennek a győzelemnek természetesen visszhangja támadt Budapesten: hetek óta állandó a mozgolódás a bankok vidékén, a Pénzügyi Tisztviselők Egyesületében pedig egyenesen harcias a hangulat. Három hét alatt ezer taggal szaporodott a klub tagjainak a száma. Gyűlés gyűlést követett és a rendszeren éjszakánként idején tartott összejöveteleken izgatottan tárgyaltak a banktisztviselők és szigorú titoktartást fogadtak arra, hogy terveikről semmit se árulnak el. A mozgalom vezetőinek volt okuk a titkolódzásra. Félték, hogy ha idő előtt kipattan a tervük, a választmány, amelyben egyelőre még sok bankigazgató ül, keresztülhuzhatja a számításukat.

Szombaton este tartották a pénzügyi tisztviselők legutolsó ülését és ekkor végleg megállapodtak a harc részleteiben. Hogy szabad kezet nyerhesselek, hogy semmi se akadályozza meg az akció győzelmét, a pénzügyi tisztviselők egyesületét teljesen reorganizálják. Bankigazgatót a választmányba többé nem jelölnek és a mostani tisztikart lemondásra szólítják fel. Madarassy-Beck Gyula bárót kéri meg egyedül maradására. Madarassy-Beck báró az egyetelnőke és benne bíznak a bankhivatalnokok. Taubner Vilmos és Roóz Jenő dr. a mozgalom vezetői. Egy fővárosi hírlapíró előtt mindketten nyilatkoztak a mozgalomról és nyilatkozataik megvilágítják a bankhivatalnokok mozgalmát és bepillantást nyújtanak a legközlebbi eseményekre.

Roóz Jenő dr., a Budapest-Terézvárosi Takarékpénztár igazgatója, a pénzügyi tiszt-

viselők mozgalmának egyik vezetője így nyilatkozott:

— A mozgalomnak, amely már folyamatban van, eredeti célja az volt, hogy a Pénzügyi Tisztviselők Országos Egyesületét a vidék bevonásával országos szövetséggé bővítsük ki. A mostani egyesület megmaradna klubnak, amely egyedül jóléti ügyeket intézne. Az új szövetséget kizárólag a tisztviselők vezetnék. A szombati ülés határozata szerint legközelebb választmány elé kerül az az indítvány, hogy az alapszabályok módosíttassanak. A Wiener Bankverein-nél bekövetkezett sztrájk megmozgatta az összes tisztviselőket. Valószínű, hogy a mostani vezetőség le fog mondani. Tekintve, hogy az utolsó másfél hónap alatt ezerrel szaporodott a tagok száma, a mozgalom sikere biztosítva van.

Taubner Vilmos a Magyar Bank Andrássy-uti fiókjának az igazgatója, minden tisztviselő mozgalomnak fővezetője és irányítója, a következőket mondotta:

— Rövid másfél hónap alatt több, mint ezer új tag lépett be a Pénzügyi Tisztviselők Országos Egyesületébe. A bécsi sztrájk nagy hatással volt a magyar tisztviselőkre. Látták, hogy az öntudatos, energikus fellépésnek megvan a hatása. Egyszerre megindult a mozgalom. Roóz dr., Bánfi Oszkár, Fehér Gábor és mások a mozgalom élére álltak. Az ugynevezett keresztény tisztviselők is, akik eddig sohase vettek részt az egyesület ügyeiben, félénken bár, de lelkesen csatlakoztak a radikálisokhoz. Megállapodtak az egyesület vezetőségével, hogy szűkebbkörű bizottságot küldenek ki, amely a kari érdekek szempontjából a szervezeti szabályokat módosítani fogják. Országos alapon új egyesületet akarnak szervezni, amelybe a vidéket is belevonják. A mostani vezetőség le fog mondani. Előre láthatólag a bankigazgatók közül csak ketten maradnak a vezetőségben: Madarassy Beck Gyula báró és Stein Emil dr. Ők ketten mindig szívükön viselték a tisztviselők érdekeit. A többiek távoznak, hogy helyet adjanak egy új, agilis, szociális vezetőségnek.

A banktisztviselők mozgalmának vezetői érthető taktikai okokból nem nyilatkoznak terveikről. Azonban a helyzet sokkal komolyabb, mint ahogy ezek a nyilatkozatok feltűntetik. A mozgalom nagyon komoly és erős, a mozgalomból komoly harc lesz és ne tessék meglepődni, ha ebben az új esztendőben egy szép napon arra ébredünk, hogy a bankok sárva lesznek. Nem ünnepe, nem haláleset, nem is sikkasztás miatt, hanem sztrájk miatt.

SPORT.

+ A sportolástól eltiltott diákok című vasárnapi cikk azon részére, amely a gimnáziumi ifjúságnak a sportegyletektől eltiltásával foglalkozik, kérjük a következők szíves közlését: Az az aradi sportegylet, amelynek támogatás iránti kérelmét a kultuszminiszter az aradi főgimnázium igazgatójához véleményadás céljából elküldötte, nem az Aradi Atletikai Klub volt, amely ilyen kérelmet nem adott be, hanem az Aradi Testgyakorlók Köre, ifj. Vas Gusztáv az AAK. alelnöke.

AZ ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható)	
mellékállomás	— — — — — 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— 151
Nyomda	— — — — — 151

HIREK.

A berlini menedékhely titkai.

— *Methyl-alkohol vagy ételmérgezés?* —

Távíráti tudósítás.

Berlin, január 2.

A betegedések száma csökkent és tegnap csak egy ember betegedett meg. Ugy látszik, hogy a megváltoztatott kezelésnek jó sikere volt annyiban is, hogy a betegek közül most sokkal többen gyógyulnak meg. A hajléktalanok menedékházában folytatott vizsgálat borzalmas dolgokat állapított meg. Így a többi közt azt, hogy palinkát palackból ittak s a palack szájáról szájra járt, anélkül, hogy csak egyszer is megtörölték volna. Ugyanez történt a kávé-sészékekkel is.

A menhelyen történt tömeges mérgezésnek az oka egyébiránt még mindig nincs teljesen kiderítve. Az orvosok egy része határozottan azon a véleményen van, hogy a halálzások oka ételmérgezésre vezetendő vissza, míg az orvosok másik része és a hivatalos vizsgálat is methyl-alkohol mérgezést lát fennforogni. Ma estig az összes halottak száma 72.

A rendőrség Chvaz droguistát letartóztatta, és könyveiből megállapította, hogy az utóbbi időben hova szállított methyl-alkoholt és ezeket a helyiségeket mindenütt becsukatta.

— A delegációk ülésének. Bécsből jelentik: A Grazer Tagspost jól értesült helyről jelenti, hogy a delegációk bizottságai már január végén összegyűlnek. Március havában lesznek a plenáris ülések és az új, az 1912. évre megválasztandó delegáció júniusban fog Aerenthal határozott kívánságára összeülni.

— A volt főudvarmester liftkatasztrófája. Münchenből jelentik: Bellegarde Ferenc gróf, Erzsébet királynénak volt főudvarmestere, tegnap szerencsétlenül járt. A gróf a lakásába vezető liften föl akart menni a második emeletre, de a lift lezuhant és Bellegarde gróf sérülése következtében meghalt. Részleteket még nem lehetett meg tudni. Bellegarde gróf 1833. július 18-án Berlinben született, 1857. május 10-én feleségül vette Kinszky-Rudolf grófnőt és házasságából öt gyermek született.

— A végvári kerület új képviselőjelöltje. Temesvárról jelentik: Híre jár, hogy a király főrendiházi taggá nevezi ki Orosdy Fülöp bárót, a végvári kerület országgyűlési képviselőjét. A végvári mandátum így megüresedvén, máris megindultak a képviselőválasztást megelőző mozgalmak. Móri földi község választói a községi jegyző vezetése alatt küldöttségileg keresték fel neopáli Justh József császári és királyi kamarás, móri földi nagybirtokost és felajánlották neki a végvári kerület jelöltségét. Justh meleg szavakban köszönte meg a vele szemben megnyilvánult bizalmat és kijelentette, hogy a jelöltséget nemzeti munkapárti programmal elfogadja.

— A budapesti kórházak új igazgatója. Budapestről jelentik: A főpolgármester Bárczy polgármester előterjesztésére, Angyán Béla dr. kórházi főorvos egyetemi professzort ideiglenesen a dunabálpárti kórházak igazgatói állására helyettesnek küldte ki. Valóban méltó férfiú került Müller Kálmán báró helyére. Angyán professzor nemcsak mint tudós orvos, de mint érdemes, tiszteletreméltó, humánus ember is a fővárosi társadalom minden rétegében osztatlan rokonszenvennek örvend. Angyán Béla dr. aránylag fiatal ember és így a budapesti kórházak annyira komoly ügye tetterő, egész ember kezébe kerül.

— Adományok a hírtápiróknak. Budapestről jelentik: Az ismert társaság, a Krausz és Betelheim cég főnöke Krausz Simon, ma 25 000 koronát küldött Singer Zsigmondhoz a „Pester Lloyd” főszerkesztőjéhez a következő levél kíséretében:

„Igen tisztelt Főszerkesztő Ur! egy üzleti ügyben, amely a rendes üzleti körbe szorosan nem tartozik közbenjárva közvetítési díj fejében közölkökre 25 000 koronát kötöttem ki. Ezért vagyok kénytelen az összeggel nyilvánosan elszámolni és igen tisztelt Szerkesztő urat megterhelnem azzal, hogy az összeget rendelkezési helyére juttatni kegyeskedjék. Szíveskedjék pedig 4000 koronát a Menő Egyesületnek, amely összes közintézményeink között felfogalom szerint a legközelebb, továbbá 4000 koronát a Poliklinikai Egyesületnek, 4000 koronát Alexander Bernát tanár úr kezéhez az izraelita tanító képző intézmény részére, 4000 koronát az Újságírók Nyugdíj Intézetének, 4000 koronát a Budapesti Újságírók Egyesület özvegyeit és árvaikat segítő alapjának és 5000 koronát a Budapesti Újságírók Egyesületének betegpénztárához eljuttatni. Mély tisztelettel készséges híve és szolgálója: Krausz Simon.”

— Eljegyzés. Schröder Béla mohácsi lap-szerkesztő eljegyezte Brassay Nuzikát Hajdúnánáson.

Rosenberg Arthur kereskedő Arad, Breuer Irma Temesvár, jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Vasúti baleset. Dáváról jelentik: Január 1-ére virradóra a magyar államvasutak marosilye-branyicskai útvonalán haladt a 662. sz. tehervonat, mely az arad-osanádi vasútársaság egy kocsiját is magával vitte. Ennek a kocsinak a tengelye eltört és ennek következtében a tizenegy kocsiból álló vonat kettészakadt s öt kocsi kiaklott és a földbe furódott. A baleset következtében a pálya kétszáz méter hosszúságban megrongálódott és a forgalom csak átszállással történhetik. Ezért a vonatok nagy késéssel közlekednek. A pályát ma délelőtti 10 óráig helyreállították; a 610. számú személyvonat már átszállás nélkül közlekedett. Ebersérlés nem történt. A vizsgálat folyamatban van. (A baleset következtében az Aradra Erdélyből, tegnap reggel megérkezett vonat három órát késett.)

— Temetés. Pollák Mór dr., ki közel negyven évig volt Ujarad községi és járási orvosa, tegnap helyezett Aradon örök nyugalomra. A temetésen Arad és Ujarad előkelőségei közül számosan jelentek meg. A sirnál a kartársak nevében Tausz dr. bucsuztatta el a kiváló orvost, akinek áldásos működése még sokáig emlékeztetben marad.

Werner Adolf magánzó, volt ujszentannai kereskedő, ki ötven évig volt elnöke az ujszentannai izraelita hitközségnek, december 31-én éjjel elhunyt. Temetésén, mely ma délután két órakor volt, Vágvölgyi Lajos dr. aradi és Stern ujszentannai rabbik szép beszédben méltatták érdemeit. Az elhunytban Werner Miksa dr. édes atyját gyászolja.

— Emelik a lőpor árát. Prágából jelentik: Mint a Bohémia jelenti, a hadügyminiszter legközelebb a lőpor árát tetemesen fel fogja emelni. A füst nélküli lőpor ára 4 és fél, a fekete lőporé pedig 15—20 százalékkal lesz drágább.

— A kínai birodalom bomlása. Pekingből jelentik: Mialatt Kínában az anyaországban kikiáltották a köztársaságot az alatt Mongolország kimondotta az elszakadást. Valószínű, hogy Tibet is fogja példáját követni. A dalai láma, aki önként-s számkivetésben volt Dardzailingben visszatért Lasszába. Az új kormány formaalakulásának tehát valószínűleg Mongolországban az orosz befolyással Tibetben, az angolokkal kell majd számolni.

— Erdői üdülőtelep Lippán. Temesvárról jelentik: A Délvidéki Tüdővészellenes Szövetség igazgató-tanácsa Sülveszter napján ülést tartott, melyen elhatározták, hogy a Szövetség céljaira március hó másodikán nagyszabású ünnepélyt rendeznek a temesvári Vigadó termeiben. Érdekes eszmecsere volt a temesvári tüdőbeteg gondozó intézet fejlesztéséről és elhatározták, hogy az ügy sürgős beható tanulmányozására bizottságot küldenek ki. Lippán a szövetség erdei üdülőtelepét létesít a szegénysorsú tüdőbetegek számára. A tervet oly módon valósítanák meg, hogy a lippai községi kórházban elhelyezett szegénysorsú tüdőbetegek napenként reggel kijárnának a Lippa-füredre vezető lovasúton az erdőbe, hol fabarakok állíttatnának fel részükre, magukkal vive a nappali ott tartózkodásra az élelmiszereket (tejet, tojást, vaját, kenyereit) és ugyancsak lovasúton visszatérnének a kórházba. A betegeket a kórház élelmezés; az élelmezés javítására a szövetség napi nyolcvan fillért áldozna és a lovasúti menetdíjra minden betegnek naponként husz fillért juttatna.

— Házasság. Valerian Zsiga honvédhuszár főhadnagy Valerian József galsai szőlőbirtokos fia e hó 28-án tartotta esküvőjét Török Ellával a budapesti eskü-téri plébánia templomban.

— A huszarezredes hatezer koronája című tegnapi közleményünkre vonatkozóan konstataitjuk, hogy annak adatai nem a Bruhuber Kaiman cigről szólnak.

— Aradi kivándorlók kalandjai Amerikában. Tudvalevőleg az amerikai bevándorlási törvény, melyet újabb időben rendkívüli szigorral hajtának végre, megkivánja, hogy az új hazát keresők bizonyos minimális pénzeszeget hozzanak magukkal az Egyesült Államok földjére. Mlad gyakrabban történik meg, hogy a pénz hiánya miatt magyar kivándorlókat visszatartanak Ellis Islandon s csak akkor engedik Amerika földjére, ha a pénzt valahogy megszerzik. Ha erre nem képesek, akkor kényszerrel vissza küldik őket Európába. Egy aradi és egy aradmegyei családot ért most hasonló sorsa az Újvilág küszöbén, amint ezt New Yorkból jelentik:

Aradról érkezett Amerikába a Kienprinz Wilhelm hajóval a 46 éves özvegy Szeibert Teréz, 18 éves leányával és unokafivérével, a 18 éves Lump Józseffel, hogy fivéréhez, Hein Andráshoz utazzon Portland-Ora. — Kéves pénzzel érkeztek ide, minél fogva a vizsgálati bizottság visszatartotta őket és sürgőnyzött Heinhez utazási költségért. — Az aradmegyei Borosjenőről a Pannoniával a 43 éves Abraham József érkezett New Yorkba, hogy fivéréhez, Abraham Gergelyhez utazzon Bloomingtonba. Magával hozta a 11 éves Czudar Jutát, hogy ezt fogadott szüleihez Kemele Janoshoz és nejehez viágye, kik ugyancsak Bloomingtonban laknak. A gyermeket szintén azért tartották vissza, mert nem volt nála pénz. New York szüleihez sürgőnyztek biztosítékért. — Apóják az Amerikába került magyarok az összetartást az idegenben és még aprónirdetésben is keresik egymást. Így történt, hogy az amerikai magyar lapokban a következő aprónirdetés jelent meg az utóbbi időben többször egymásután.

Kukavec István pécskai (Aradmegye) illetőségű barátomat keresem. Kerem őt, vagy ismerősei címét tudatni: Kovács Ferenc 1031. Gast Str., Cincinnati, O.

— Elfogták a brádi postabetőröket. Négy hónapi elkeseredett hajszá után végre sikerült a brádi postabetőröket egynek kivételével rekeríteni. Hétfőn este hozták a cigány karavánt Brádra szembesítés végett s szerdán kísérték őket az aradi ügyészség börtönébe. A cigányok teljes beismerésben vannak s apróra elmondták a betörés részleteit. A cigány karaván nap-nap után követett el betöréseket és lopásokat, miközben nem egyszer az üldöző csendőrökkel valóságos élet-halál harcot vívtak.

— A bukott Steiner cég mérlege. A fizetési képtelenné vált Steiner Ferenc dévai nagykereskedő hitelezői által kiküldött bizottság összeállította a mérleget, amely szerint a fedezetlen tartozás 699,639 kor. 60 fillért tesz ki. A cég hitelezői legközelebb értekezletet tartanak a további magatartás megbeszélése végett.

— Szöknek az olasz katonák. Triesztből jelentik: Eddig összesen négyezer olasz katona szökött át osztrák területre. Ezek a szökevények különösen az alpesi tartományokban és a partvidéken koldusok módjára tengetik életüket és sokan közülük a büntetőörvénykönyvvel is összeütközésbe kerülnek. A lakosság és a hatóságok attól félnék, hogy enyhébb időjárás beálltával az olasz katonaszökevények valósággal el fogják árasztani az alpesi vidékeket, ahol kellemetlen versenyt fognak támasztani a benszült munkásoknak. Az ausztriai olaszok menedékhelyet nyújtanak ezeknek az olasz katonáknak. — Pétervárról jelentik: A Novoje Vremja-nak jelentik Karbinból, hogy a kínai császár és az özvegy császárné inkognitóban Kián-cin városon keresztül utaztak és Mongolország határát igyekeznek elérni. Kián-cinba két zászlóalj császári testőrség érkezett a császári család megoltalmazása végett. Hír szerint az orosz és a japán kormány meg egyezett abban, hogy a kínai köztársaságot csak abban az esetben ismerik el, ha a kínai nemzetgyűlés elfogadja, vagy ha a császári udvar beletörődik az eseményekbe.

— Meghalt a fogdában. Tegnap este az utcán szedték fel a rendőrök egy teljesen részeg férfit, akiről csak annyit tudtak megállapítani, hogy a pálinkamérészekben „verdungos”-nak hívták, tekintettel arra, hogy egyszerre egy negyed liter italt szokott vásárolni és meginni. Beszállították a városházára, ahol a fogdában helyezték el a mámorelmultáig. Egész éjszaka jóízűen aludt, reggel felé rosszullét fogta el a néhány pillanat múlva meghalt. Az orvos alkoholl mérgezésből keletkezett szívhűdést állapított meg. A rendőrség a halott szénélyazonosságának megállapítása céljából megindította az eljárást.

— Köszönetnyilvánítás. Werner Adolf ravatalára szánt koszorú megváltása fejében Münz Márton és neje 10 koronát a kórház alap javára adományozott. Pollák Mor dr. ravatalára szánt koszorú megváltása fejében Lévai Ignác és neje 10 koronát az árvaháznak és Városi Malvin 10 koronát a népkönyvtárnak adományozott. Csermák Ágoston „újévi szívat” megváltása címén 20 koronát adományozott az izr. nőegyletnek. Münz I. és 18 pár harisnyát és 2 pár cipőt küldött a zsidó iskolában való kieszárra. Ezen nemes adományokért ezúton mond benső köszönetet az Elődöknek.

— Születések, halálozások és házasságok. Az aradi anyakönyvi hivatalban folyó hó 2-án a következő születéseket, halálozásokat és házasságokat jelentették be: Született: Stefanov János napszámossal Gábor nevű fia. Novák József fűtőnek János nevű fia. Mérei István kőművesnek István nevű fia. Jakler Lajos asztalosnak Károly nevű fia. Nadas Miksa nyomdaigazgatónak Klára nevű leánya. Ágoston Ágoston cipésznek Katalin nevű leánya. Wanger Mihály cipésznek Rozália nevű leánya. Dokmanov Péter napszámossal Péter nevű fia. Slayco Dénes sütőnek Keresztély nevű fia. Nagy Imre bankhivatalnoknak Imre nevű fia. Hont Ferenc kovácsmesternek Anna nevű leánya. Meghalt: Bogdanovics Emil 18 hónapos fia Rita Ferenecé 42 éves pénzügyi tisztviselő neje. Méri Jánosné 69 éves napszámossal. Lasinczy Sándor 46 éves napszámossal. Mácsi Alexa 49 éves kisbirtokos. Werner Adolf 81 éves kereskedő. Bernáth László 64 éves asztalossegéd Szűcs László 21 napos fia. Kóztics Gábor 68 éves napszámossal. Házasságok kötött: Breoska Ignác ékezerész segéd Övös Veronikával. Szabados János máv. kiadór Gál Juliánnal.

— Gyűjtőegerek. Makóról jelentik: Makón az éjjeli nagy bolhák tüzet okoztak az egerek. Makó egyik legnagyobb üzletében, mely Havas Miksa tulajdona, a raktárban egy láda gyűjtőt kirágtak az egerek. A rágas következtében a gyűjtő meggyuladt és a bolt belsejének nagy része elpusztult.

— Leltár előtt rendkívüli árlaszállítás legfinomabb készletek, muff ridikülők, finom bőrúruk, szép színházi táskák, színházi láncok és más árukban rendkívüli occációs árak. Hegedűs Gyula kereskedésében Arad, Andrássy-tér 15. Telefon 5-6.

— Saját érdekében ajánlom a t. vevőközönségnek, hogy tekintse meg a szépen szortírozott és a legkényesebb izlésnek megfelelő farsangi kiállítást, hol óriási választék van a legizlésebb disztárgyak és használati cikkekben, melyek legolcsóbban beszerezhetők. Képek között legnagyobb választék és legolcsóbban lesznek elkészítve. Fischer Mór üveg, porcellán, lámpa és díszműáru kereskedés, Andrássy-tér 20. Városi és megyei telefon 568. sz. 5928

— Tombola és ajándéktárgyak legolcsóbb árban és legnagyobb választékban Fischer Simon nagy áruházában kapható.

— Pénz farsangi ajándékokra, dacára a magas kamatlábnak, mégis a régi olcsó feltételek mellett kapható ingatlanokra u. sz. tisztviselői és váltó kölcsönök Szűcs F. Vilmosnál Karolina-utca 8.

— Izléses névjegyek Kerpál Izsonál készülnék. 7229

— Karácsonyról maradt divatlevélpapírok dobozokban, óriási készlet a Weitzer János-utcában egyesített könyv- és papírkereskedésünkben olcsón árusítatnak. Telefon 517. Ingusz I. és Fia.

— Perzsaszőnyeg raktáram Weitzer János-utcában, leányiskola épületében — a főpostával szemben — megnyitottam. Tisztelettel: Schwarz Zsigmond. 4786

— Luxcikkek és farsangi alarcok Kerpál Izsonál. 4871

— Legújabb képes levélzlapok Kerpál Izsonál. 4871

— 60 kötet könyvet havi 1 K. 40 f.-er (Vidékre 2 korona 40 f.-ért) és 180 hangjegyet havi 2 K. 40 f.-ért ad kölcsönbe Kerpál Izso kölcsönző-intézete helyben és vidékre is. E cég vásárol egész könyvtárakat. 4871

Körömápoló készletek

— (Manicure készlet.) —

Egyszerű kivitelű a legfinomabb kivitelig

francia és solingeni műszerekkel; csont, celluloid, elefántcsont, ébenta, gyöngyház, teknőc és egyéb eszközökkel 5.— kor.-tól 80.— kor.-ig, továbbá

finom illatszert, fésű és kefe készletek 4—K-tól 50—K-ig

igen nagy választékban

Hánzu Nestor

„Vöröskereszt Drogeria“

Arad, Weitzer János-utca 2.

TARKASÁGOK

(A jó pénztáros.) Egy aradi nagykereskedő nemrég pénztárost keresett. Sokáig hiába keresett, nem talált megfelelő emberre. Végre jelentkezett egy pénztáros. A külseje nem volt valami biza'omgerjesztő, de a főnök nem adott semmit a külsejére, tárgyalni kezdett vele. A pénztárnokjelöltnek volt szíve elmondani magáról, hogy milyen kitűnő ember, mennyire érti a szakmát, milyen pontosan vezet a könyveket.

— És milyen fizetésre reflektál? kérdezte végül a főnök.

— Az a körülményektől függ. Ha a trezor kulcsát is megkapom, akkor elég lesz 300 korona. De ha a kulcsok nem lesznek nálam, akkor 500 koronára reflektálok.

A nagykereskedő még mindig keres pénztárost.

(Feledékenységi.) Szintén a pénztárosokról szól. Egy kereskedő regéket beszélt a kávéházban, hogy a pénztárosa mennyire feledékeny. Egy nap az irodai kabátjában ment haza, vadonat új szakkönyvet pedig a főnök vágta az irodai kabát helyett. Mászor beesapta a kasszáját, mikor a kulcsok éppen a trezorban voltak. Valami öt feledékenységi esetet mesélt már el a kereskedő, mikor megszólalt egyik barátja:

— Te, ez az ember, ha ilyen feledékeny, egy nap Amerikába szökik és a kasszáját itthon felejteti.

(Az utolsó vásznak.) Aradon nem valami jó dolguk van a festőknek. Nem csoda, hisz a legnagyobb Maceonás a város — 500 koronás képvasárlásaival. Minde mellett nagy buzgalommal rendezte meg az aradi kolónia tárlatát, mely nagyon jól sikerült.

A tárlat megnyitása után néhány nappal egy aradi ur megszólította az utcán egyik festő ismerősét. Nyájasan szelítette meg, szóval potya képet akart:

— Hogy van, hogy van kedves mester? Jól néz ki! Hát a képei? Sok kelt el a tárlaton?

— Hogyne! Épen tegnap adtam el két utolsó vásznamat!

— Melyiket?

A művész keserűen válaszolt.

— A még megmaradt két utolsó ágyledőmöt!

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

H. M. Dombiratos. II., Hoffeneder Gasse No. 1.

A póruljárt. Hasonló esetek naponta történnek. Levélét átadtuk az illetékeseknek.

R-k. A naptárt csak azok kapják meg, akiknek nincs előfizetési hátralékuk.

Egy előfizető. 1889-90-91. évbőliek.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— Az aradi kereskedelmi bank r.-t., mely 500.000 korona alaptőkével az 1911. évben alakult, szept. 1-én kezdte meg működését s ezen rövid idő alatt a befizetések 650.000 korona, váltó kölcsönök 1.260.000 korona, kötvénykölcsönök 30600 korona törlesztéses kölcsönök 162.000 korona, folyó számlák 160.000 koronára emelkedtek. Tekintve a hatalmas fejlődést az igazgatóság 1912. január 14-én összehívott közgyűlésnek javasolni fogja az alaptőkének 500.000 koronáról 1.000.000 koronára való fel-emelését.

Braun M.

férfi- és fiugyermek-ruha áruháza
Arad, Jozsef főherceg-ut 3., (a Kos-
suth szoborral szemben.)

Nagy választék!!!

3802

Olcsó árak!!!

Külön osztály mértékszerinti rendelésekre.

Ujaradi gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Ujrad, január 2.

A megváltozott időjárás nélkülözhetetlen téli jelegét, amennyiben a vetésekre szükséges hó hiányzik.

A gabonafizlet irányzata változatlan.

Elkelt a mai piacon:

500 mm. buza	10.90—11.—
300 mm. tengeri	8.00—8.10
— mm. rozs	9.50—9.60
— mm. árpa	8.50—8.60
— mm. zab	9.—

As árak ötven kilogrammonként, koronákban értendők.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

1912. január 2.

Budapest, január 2.

Készárú.

Kínálát, vételkedv gyenge, 5 ezer mm. változatlan.

As árak 50 kilonként számítva:

Határító.

	Dél	2 órai
sárlat	sárlat	sárlat
Buza 1912. április	11.74—11.75	11.71—11.72
Ros 1912. április	10.27—10.28	10.26—10.27
Yengeri 1912. május	8.53—8.54	8.50—8.51
Zab 1912. április	9.68—9.69	9.67—9.68

A Temesvári Lloyd-Társulat

terményosarnokának hivatalos árjegyzése.

Távirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1912. január 2.

Buza (szokvány-minőség):

75 kilogrammos	—	—	—	10.70—10.80
77	—	—	—	10.80—10.85
78	—	—	—	10.85—10.90
79	—	—	—	10.95—11.00

Buza (Temesvári keresk. áru):

75 kilogrammos	—	—	—	10.65—10.65
Ros	—	—	—	9.30—9.40
Arpa	—	—	—	8.60—8.70
Zab	—	—	—	8.70—8.80
Tengeri	—	—	—	7.60—7.70

Budapesti értéktőzsde (Táv. jelentés).

— Január 2. —

Magyar aranyjárdék 4 ⁰ / ₁₀₀	—	—	—	110.80
Magyar koronajárdék 4 ⁰ / ₁₀₀	—	—	—	90.40
Magyar koronajárdék 3 ¹ / ₁₀₀	—	—	—	78.75
Magy. földterh. kötvény 4 ⁰ / ₁₀₀	—	—	—	91.—
Horvát-szlavon földterh. kötvény	—	—	—	92.50
Magyar nyereségnyersjegy kölcsön	—	—	—	210.—
Tiszasszab. és segedi nyersjegy kölcsön	—	—	—	147.—
Osztrák járdék papírban	—	—	—	91.50
Osztrák járdék esztibe	—	—	—	94.50
Osztrák járdék aranyban	—	—	—	115.—
Osztrák koronajárdék 4 ⁰ / ₁₀₀	—	—	—	91.50
1880. évi osztrák államsjegy	—	—	—	158.—
Osztrák-magyar bankrészvény	—	—	—	20.20
Magyar hitelbank-részvény	—	—	—	858.75

Osztrák hitelintézet részvény	—	—	—	658.25
Osztr.-magy. államvasút részvény	—	—	—	730.—
20 frankos arany (Napoleonkor)	—	—	—	19.09
Német birodalmi márka	—	—	—	117.80
London vista	—	—	—	240.67 ¹ / ₂
Páris vista	—	—	—	95.45
20 márkás arany	—	—	—	23.53

Kőbányai sertésplac.

— Jan. 2. —

December 31. Magyar elsőrendű: Fialat nehéz (páronként 820 kilogrammon felüli súlyban) 144—146 fillér. Fialat közép (páronként 251—820 kilogrammig terjedő súlyban) 148—150 fillér. Közép (páronként 240—280 kgr.) 150—152 fillérig.

Sertésleltár: 1911. évi december hó 29. napján volt készlet 20803 drb. — 1911. december hó 29. én felhajtott 88 drb. — 1911. december 30. án elszállított 477 drb. — 1911. dec. 31. napjára maradt készletben 20414 drb.

A hizott sertésüzlet irányzata: kellemes.

Felelős szerkesztő:

Belgár Lajos.

NEMZETI SZINHÁZ

Szerda, 1912. január hó 3-án

A) bérlet.

A) bérlet.

Itt először:

A szerelem gyermeke.

Színmű 4 felvonásban. Írta: Henry Bataille; Fordította: Ábrányi Emil. Rendező: Keszler Ede.

SZEMÉLYEK:

Rantz	Keszler Ede.	Loredan	Győző A.
Neilt Rantz	Harmath J.	Gaby	Nográdi M.
Liane Orland	Novák Irén.	Myrtille	H. Fekete A.
Maurice, a fia	Dr. Beregi S.	Maloute	Rozsnyói I.
Aline	Vendrey V.	Dédé	Csáky Ferenc
Raymond	Várnai Jenő	Natalie	László Etel.

Kézde este 7/8 órakor.

URANIA

szépségkép színház.

(Már Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Ma szerdán, 1912. január 3.

1. Hipnotizálás alatt. Dráma. — 2. A tulzás. Humoros. — 3. Vissza köteleességhez. Dráma. — 4. Lemke és Maxi házassodnak. Kacagtató. — 5. Cipőgyártás. Természet után. — 6. A kis gyufa-árus leány karácsonya. — 7. A cowboy bossza. — 8. Pillangó kisasszony. Balasoo világhírű drámája után. 1000 méter.

Előadások a. a. 7/8 órától kezdve este 11 óráig.

Selyarak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fill., IV. hely 40 fill., V. hely 20 fill.

As előadások tartama 2 óra.

Utolsó előadás este 11 óráig.

A hölgyek kéretnek a nőtőlőron kalap nélkül megjelenni.

As előadásra bármikor be lehet menni.

APOLLO SZINHÁZ

az Andrássy-tér u. Lloyd-palotában.

Urania Magyar Tudományos Színház aradi extenziója

Ma szerdán, 1912. január 3. án:

1. A pillangó fejlődése. Természet után. A milánói nemzetközi kiállításán első díjjal kitüntetett műfám. — 2. A szeptembriesták. Történelmi dráma a francia forradalomból. — 3. A szerencsés nyertő. Kacagtató. — 4. A határőrtest és a csempészek harca. Szenszációs amerikai dráma. — 5. Vokarka, mint rendőr. Humoros.

Az előadások kezdete délután 4 órától folytatódólagosan 11-ig tartanak.

Selyarak: Páholy ülésenként 1 kor. Zártsték 1 kor. I. hely 80 fill., II-ik hely 60 fill., III-ik hely 40 fill., IV-ik hely 20 fill.

Műsort ingyen kapni a jegysszedőknél.

Saját zenekar.

NYILTTÉR.*

Werner Adolfné szül. Schön Johanna úgy a maga, mint gyermekei és a rokonság nevében, fájdalmas szível tudatja, hogy forrón szeretett édes jó férje, a felejthetetlen drága apa, nagypapa és dédapa

Werner Adolf ur

magánzó, volt ujszentannai kereskedő életének 81-ik évében, boldog házasságának 38 ik évében 1911. december 31-én, éjjel 11 órakor, rövid szenvedés után jobblétre szenderült.

Drága halottunkat f. hó 2. án, délután 2 órakor Simonyi-utca 4. számú gyász házból, az izraelita temetőbe kísértük.

Nyugodjék békében! Áldás emlékére!

Arad, 1912. január 1. én.

Özv. Sándorné Werner Ernesztin, özv. Mayné Werner Róza, özv. Pártosné Hoffmann Izabella, Tarján Lajosné Hoffmann Irén, Mahlerné Werner Dora, Werner Miksa dr. gyermekei, Mahler Ignác, Tarján Lajos vejei, Werner Mór fivére, Kohn Zsófia, Kohn János, Kohn Bandi dédunokái, Kohnné Appelfeld Margit, Takácsné Sándor Rezsinké, May Erzsike, Sándor Lenke, Tarján Erna, Tarján Jutka, Tarján Palma, Sándor Dénes, Sándor Arthur, Sándor Iván, Kohn Lajos, Takács Marcell, dr. Pártos Szilárd, Tarján Gida, May R. Miksa, Mahler Laci, Mahler Istvánka unokái.

Értesítés!

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy a „Vadászkürt“-vendégőbe a mai naptól kezdve a Deák Ferenc-utcai oldalról csakis a Sobessy-féle házhoz keresztül lehet jutni, mert a „Vass“-szállodába vezető ajtót elzárattam.

Kiváló

tiszte-

lettel:

Nagy Lajos

Legujabb divatu **cipők**
 estélyi és alkalmi

Valódi amerikai ut-
 cai, vadász, sár és

hó cipők.

Valamint a világhírű

SALAMANDER-CIPŐK.

Egységárban:

1216

K 16.50 és K 20.50 árban.

Kizárólag

WEINBERGER JÁNOS-NÁL

Arad—Temesvár kaphatók.

Képes árjegyzék díjtalanul.

Hogy arca szép, fehér, üde és bájos legyen

Benzoetej-cremet 1 korona

Kárpáti-féle

és **Benzoetej-szappant** 70 fillér

vegyen, mert ez a legtökéletesebb és legjobb ártalmatlan szépitőszert.

4671

Fenti szerek eredeti minőségben kizárólag az egyedüli készítőnél:

Kárpáti János gyógyszer-tárában kaphatók Aradon, Boros Béni-tér 15. (Dengl-ház.)

H a f á j a f e j e

használjon **Kárpáti-féle pasztillát**, mely 5-10 perc alatt megszabadítja bármilyen fájástól és migréntől.
1 üveg 12 adaggal és utasítással 1 korona.

Kittűnő gyomortisztító és kellemes ízű a **Kárpáti-féle**

e p e h a j t ó,

mely minden fájdalom nélkül gyorsan és biztosan hat.

1 üveg ára utasítással 40 fillér. Postán 12 üveg bérmentve 4 kor. 80 fill.

FOGAK

és fogsorok, aranyhidak és koronák ideálisan szőpen, ragásra kitűnően, készülnek

HALMOS

fogtechnikai műtermében Asztalos Sándor-utca 10. sz. sz. (Szabadságtér és Asztalos Sándor-utca sarok).

Dr. Keppich

orvos ar házában.) Telefon sz. 638. 4371

Molnár Antal

épület- és bútormester

Arad, Kápolna-u. 3. sz. (saját ház.)

Felvállalja minden e szakba vágó munkák készítését, egyéni modern lak- és beltérberendezéseket, portál és építményeket a legmegbízhatóbb kivitelben, a legolcsóbb árt.

Kész bútorok legolcsóbb beszerzési forrása.

Szíves pártfogást kér kész szi gálattal 8961

Molnár Antal,
épület és bútormester
16 erkölcsű fia tanulónak felvétetik.

Nyomtatványok

izléses és csinos kivitelben készülnek

Az Aradi nyomda r.-t. nyomdájában.

Aradon még új!

A család fő érdeke,

ha igazán olcsón akar bevásárolni, úgy keresse fel Czitter Dezső versenyáruházát Waltzer János utca, főpostával szemben, ahol csak olcsón beszerzett árak lesznek fél áron alul elárulva.

Ponger selyem	48 kr.
Messalin minden színben	95 kr.
Taft selyem	70 kr.-tól
Törökös selyem minden színben	65 kr.
Női szövetek	60 kr.-tól
Férfi szövetek	120 kr.-tól
6 darab pohártörő lenvászon	75 kr.-tól
6 darab vászon zsebkendő	40 kr.-tól
6 darab selyem zsebkendő	70 kr.
Szürvasbőr keztyű	45 kr.
Glassé keztyű	40 kr.
Kötött gyapjú keztyű	25 kr.-tól
Valódi svéd keztyű	40 kr.-tól
Férfi zokni 8 pár	50 kr.-tól
Női harisnya	45 kr.-tól
G.ottok minden színben	65 kr.
Selyem vászon blúz	95 kr.
Hímzett francia batizst fehér, fekete	45 kr.
Állandó nagy választék még esip. szövetekben betétek és minden diszidolgokban fenti árjegyzékhez mérlegelve. Kérem áruim vételkényszer nélküli megtekintését.	

Kiváló tisztelettel:

CZITTER-DEZSŐ

versenyáruház.

5323

Aradon még új!

VILÁGHIRŰ MŰVÉSZNŐK

Ivonne de Treville,
Arnoldson Sigrid.
Medgyaszay Vilma,
Szamosi Elza,
Petrás Sári.
Fedák Sári,
Berky Lilli stb.

mind, mind az egész ország hölgyközönsége csakis Dr. BIRÓ-féle törv. védett

Havasi gyopár krém

használat.

Nagy tégely. 1 kor. || Szappan . . . 70 fill.
Mosdóviz . . 1 kor. || Puder . . . 1 kor.

Főraktár:

5093

Dr. BIRÓ gyógytára, KOLOZSVÁR.

Aradon kapható minden gyógyszer-tárában és drogériában.

Csak a
minőség

révén lett
világhírű
a valódi

4681

PALMA
kaucsuk-cipősarok

Palmakaucsuk
ágybetét
minősége

elsőrangú

PANKER F. VIKTOR

ÉPÜLET- ÉS MŰLAKATOS, ARAD, FÁCSÁN-UTCZA 6. SZÁM. I-I I-I I-I TELEFON 590. SZÁM.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat, um: épület vasalásokat, vaskerítéseket, sir rácsokat, takaréktűzhelyeket, acél lemez redőnyöket, vasszerkezeteket és mindennemű javításokat pontos kivitelben és jutányos áron. Költségvetéseket úgy helyben, mint vidéken díjmentesen. A n. é. közönség b pártfogását kér kiváló tisztelettel:

5745

PANKER F. VIKTOR.

Jó házból való flu tanulóul felvétetik.

MOTOROS TŰZIFA FŰRÉSZELO GÉPEIM

a nagyközönség rendelkezésére állanak. Megrendeléseket egy óltól kezdve, Fácán-utca 6. sz. alatt, telefon 590. sz. sziveskedjenek feladni. Kiváló tisztelettel:

PANKER F. VIKTOR.

Feltűnőolcsóságok!

Alkalmi ajándékok
legolcsóbb

beszerzési forrása

Az alatt felsorolt árak
újévig feltárazás miatt
leszállított árban kapha-
tók: Damaszt asztalemlő
és ágykészetek, szőnye-
gek, vásznak, női- és férfi-
szövetek, parchetek. stb.

MAUTHNER R.

olcsó áruháza

5621 Hunyadi-utca 1. szám.

ALAPITTATOTT 1889-BEN

Várhol László

uri és női cipész Arad, Weitzer János-
utca 2. sz. (Minorita-palota.)

A n. é. közönség szives tudomá-
sára hozom, hogy a téli idényre
már megérkeztek a bőrkülönleges-
ségek. Elvállalok a legújabb divat
szerint

férfi-, női- és gyermek-cipők

készítését, valamint Orthopéd-cipő-
ket fájós lábakra. Megrendelések
48 óra alatt eszközöltetnek. Vissza-
maradt cipők jutányos áron kap-
hatók. Becses pártfogást kér a
legmélyebb tisztelettel

VÁRHOL LÁSZLÓ,

a Jugosi honvédezzred tisztikarának szállítója.

Szalkai Arminné

himző és fehérneművállalata

Arad, Weitzer János-u. 13.

Női, férfi és gyermek kelen-
gyék készítése rövid idő alatt a
legfinomabb hozzávalókkal, első-
rendű kivitelben készülnek. 4091

Színes és fehér himzések
ugyszintén fehérnemű
varrások olcsó árban
készülnek.

Alkalmi ajándéknak
nagyon alkalmas finom vászon zseb-
kendők, alingelt vagy aszurozott szél-
lel, himzett sárokkal tetszés szerinti
monogrammal 80 krajcarért kapható.
Óriási választék.

Fajtiszta riparia porta-
lis alanyon oltott, elsőrendű
dus gyökerezetű bor- és
csemegefajta

szőlő- oltványok

5709

sima, valamint gyökerező ri-
paria portalis szőlővesz-
zőket ajánl elsőrendű minő-
ségben

Hámory-gazdaság

szőlőoltvány-telepe ARAD.

Bővebb felvilágosítással szolgál:
Deák Ferenc-utca 3. szám alatt.
TELEFON 229. SZ.

Gyors és pontos kiszolgálás!

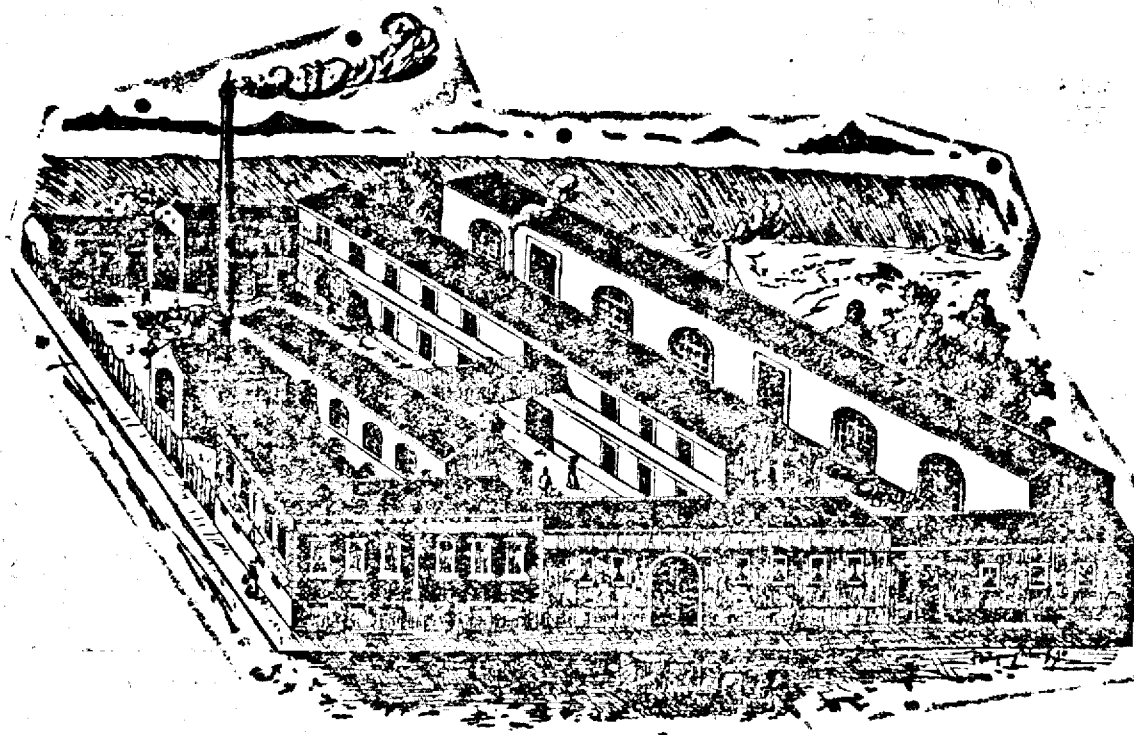
MÜLLER J. ÉS FIA

ruhafestő, vegytisztító és fehérnemű gőzmosógyára

Aradon, gyár és iroda: Tökölly Imre-utca 38-40-42.

Alapított:
1858.

Mindennemű
férfi és
női fel-
öltőket
és
ruhákat
egészben fest,
vagy vegyileg
tisztít.

Telefon szám
459.

ingeket, gallé-
rokat, kezelő-
ket, házi ruhát,
kelengyékstb.
hófehérén
(minden maró-
szer kizárása-
val) mos és fé-
nyesen vasal.

Helybeli gyűjtőtelepek: JÓZSEF FŐHERCEG-UT 11. SZ., FORRAY-UTCA 20. SZ. ÉS ASZTALOS SÁNDOR-UTCA 2-3. SZ.
Vidéki gyűjtőtelepek: DÉVA, BRASSÓ, GYULAFEHÉRVÁR, SEGESVÁR, VAJDAHUNYAD ÉS SZÁSZVÁROS.

Szives pártfogást kér kész szolgálattal **MÜLLER J. ÉS FIA.**

Postaküldemények gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Rendkívül olcsó árak!

Rendkívül olcsó árak!

Telefon 162.

Porosz szalon

vasaláshoz darabos uradalmi

jutányos áron kapható!

fűtőszén bükkfaszén REUSZ MÓR és FIA

diókoks és csomagolt faszén

Telefon 162.

Aradon, Boros Beni-tér 12. sz.

Fábián és Társa

Arad, Forray-utca 8. Román templom-épület. Városi és megyei telefon 494.

Legszébb és legjobb alkalmi ajándék, egy jó, finom

varrógép, kerékpár

vagy egy szép

Gramofon (beszélő-gép).

kapható kedvező részletfizetési feltételek mellett jótállással.

Ugyanott egy román flu boltiszolgának felvétetik. 7001

Mindenkinek érdeke

hogy hol szerezz be olcsón és jó minőségben a közelgő farsangi ünnepre cipőit, kalapját vagy más tridivat szükségletét, a köztudatban levő

Iványi Menyhért

cég Aradon, a Forray-utcában az egyedüli, ahol a

legolcsóbban lehet vásárolni

mert angol kemény kalap 5 kor. Férfi zsevró bergst. 10 kor., gombos 12 kor. Női alkalmi félcipők már 5 koronától kezdve.

Fehérnemű és nyakkendő nagy választék. 4011

4462—1911. tkv. sz.

Árverési hirdetmény és kivonat.

A nagyhalmági kir. járásbíró-ság mint telekkönyvi hatóság köz-hírré teszi, hogy Csungán Rozália, Tarr Miklósné, Csungán Katica férj. Balta Miklósné, földműves, nagyhalmági lakosok kérelmére a végrehajtási árverés jog-hatályával bíró önkéntes árverést elrendelte, minek folytán a nagyhalmági kir. járásbíró-ság kerületében fekvő és a nagyhalmági községi 118. sz. telekjegyzőkönyvben A. I. 1—8. és 10—18. sor, 134, 136, 548, 550, 564, 658, 676, 679, 783, 881, 1341 és 887. hrsz. alatt irt ingatlanokból 13., 15. és 16. alatti jutalékok és pedig:

1. A nagyhalmági 118. számú telekjegyzőkönyvben foglalt 1. sor 134. hrsz. ingatlan után 150 korona,
2. a 2. sor 136. hrsz. ingatlan után 12 korona,
3. a 3. sor 548. hrsz. ingatlan után 68 korona,
4. a 4. sor 550. hrsz. ingatlan után 66 korona,
5. az 5. sor 564. hrsz. ingatlan után 70 korona,
6. a 6. sor 658. hrsz. ingatlan után 78 korona,
7. a 7. sor 676. hrsz. ingatlan után 32 korona,

8. a 8. sor 679. hrsz. ingatlan után 45 korona,

9. a 10. sor 783. hrsz. ingatlan után 38 korona,

10. a 11. sor 881. hrsz. ingatlan után 75 korona,

11. a 12. sor 1341. hrsz. ingatlan után 40 korona,

12. a 13. sor 887. hrsz. ingatlan után 110 korona kikiáltási árban az 1912. évi február hó 23. napjának délelőtti 9 órakor a nagyhalmági kir. járásbíró-ság mint telekkönyvi hatóság irodájában megtartandó nyilvános árverés alá fog kerülni az alábbi feltételek mellett:

1. Az ingatlanok a kikiáltási árban az 1908. XIX. t.-c. 26. §-ában megjelölt hányadain alul el nem adhatók és vevő a bánatpénzt az 1908. XLII. t.-c. 25. §-a értelmében kiegészíteni köteles.

2. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 % -át vagyis

1. az 1. alatt megjelölt 134. hrsz. ingatlan után 15 korona,

2. a 136. ingatlan után 1 korona 20 fillér,

3. az 548. hrsz. ingatlan után 6 korona 80 fillér,

4. az 550. hrsz. ingatlan után 6 korona 80 fillér,

5. az 564. hrsz. ingatlan után 7 korona,

6. a 658. hrsz. ingatlan után 7 korona 80 fillér,

7. a 676. hrsz. ingatlan után 3 korona 20 fillér,

8. a 679. hrsz. ingatlan után 4 korona 50 fillér,

9. a 783. hrsz. ingatlan után 3 korona 80 fillér,

10. a 881. hrsz. ingatlan után 7 korona 50 fillér,

11. az 1341. hrsz. ingatlan után 4 korona,

12. a 887. hrsz. ingatlan után 11 korona készpénzben vagy az 1881. november 1-én kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál tör-lént előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

3. Vevő köteles a vételárát 3 egyenlő részletben és pedig az első az árverés jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számított 30 nap alatt, a harmadikat ugyanazon naptól számított 45 nap alatt, minden egyes esetben az árverés után az árverés napjától számított 5% kamatokkal együtt az árverési letéti kérvény kapcsán az 1881. december 6-án 39425. sz. I. M. rendeletben előírt módon a körös-bökönyi kir. adóhivatalnál mint bírói letétpénztárnál befizetni.

A bánatpénzt a bíróság az utolsó részletekbe fogja beszámítani.

4. Vevő köteles az épületeket a birtokbavétel napjától tűzkár ellen biztosítani és a biztosítási bírcát ugyanazon naptól számított 15 nap alatt ezen bíróságnál bemutatni.

5. Az árverés jogerőre emelkedése, illetve az árverés napjától számított 15 nap elteltével a mennyiben t. i. az 1908. XLII. t.-c. §-a értelmében utóajánlatot senki sem ad, a vevő a megvett ingatlanok birtokába lép s vételi bizonyítványt kap. Az ingatlant terhelő és az árverés napját követőleg esedékes adókat és közterheket vevő köteles viselni, a megvett ingatlan haszna és terhei a vevőt az árverés napjától megilleti.

Az árverési feltételek és hirdetmény többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbíró-ság telekkönyvi hatóságánál és Körösivánd, Tiszafalva, Halmágymező, Czohezd, Kishalmágy, Zarándbánya és Kisles községek előjáróságainál megtekinthetők.

Nagyhalmágy, a kir. járásbíró-ság, mint telekkönyvi hatóságnál, 1911. december hó 9-én.

Gálffy, s. k.
kir. járásbíró.

Vendéglő átvétel!

Aradváros és vidéke n. é közönségének szives tudomására adom, hogy Aradon, a Fácán-utcában levő Donnowell Fülöp ur tulajdonát képezett 7154

vendéglőt

átvettem.

Főtörékvésem mindenkör az lesz, hogy háziasan készült izletes hideg és meleg étkekkel, valamint kitűnő italaimmal, melyek figyelmes kiszolgálás mellett kaphatók. igen tisztelt vendégeim megelégedését kiérdemeljem.

Szives pártfogást kér

Kókai János,
vendéglős.

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy

Aradon, Aulich Lajos-utca 2. sz. a.

áruképviselet, adás, vétés,
pénzkölcsön, házasságközvetítés és magánügyekben való nyomozási irodát nyitottunk,

amelyet a legnagyobb odaadással és lelkiismerettel fogunk vezetni, kérjük a nagyérdemű közönség becses pártfogását. Tisztelettel:

Tyityán Testvérek.

Gőzeke-szántás.

A Ganz és társa gépgyárnak kezelése alatt álló kétrendszerű 4 drb gőzeke garnitúrája részére már most vállalom

szántásokat, gyep-töréseket

az 1912-ik év folyamára.

Különösen ajánlom remek 9 vasú ekeinkkel az 5" tavaszi vetőmag alá való szántást s ugarolást, 1200 □-öles holdanként hat koronaért, boronálással 7 koronaért. — Posta: Simonyifalva.

Kralovánshy Kálmán,

megbizott.

10

Végladás ból megmaradt

Gyermekjáté-
kok, konyha-
berendezési
és egyéb al-
kalmi aján-
dék-tárgyak.

Minden elfogad-
ható árban
kaphatók.

5791

KOHN JÓZSEF ARAD,

Batthyány-utca 32. sz.

Telefon szám 333.

Fürdőszobaberendezés,
bádogos munkák és víz-
vezeték javítások azon-
nal eszközöketnek.

Gyermekek és felnőttek által.

egyenként kedvelt legjobb ízű **Hajós-féle**

Csukamájolaj

most érkezett meg. E fontos és nagy táperező szer kitűnő hatásának bizonyult mindenféle légzőszervi bajoknál, köhögéskor, fejlődésben visszamaradt gyermekeknek, stb. stb.

422

Ára egy üvegnek 2 korona.

Fagydagánatok

elmulasztására, fagy-
viszketegség bitos
megszüntetésére leg-
jobb szer a „Frigin“

Ára egy üvegnek esettel és utasítással 70 fillér.

Legjobb fekete

Hajfestő

a „MELOGEN“ Egy pár perc alatt bármely ha-
lat vagy bajszot a legszebb
állandó fekete színre lehet
festeni anélkül, hogy a színt le lehetne mosni. Ára
421 2 korona.

Kitűnő amerikai
gummi

a „NITER“ 6 darab egy
eredeti fémbebozban 2
korona.

Remek termék napjaink az egyedül készítője:

Hajós Árpád

gyógykészlet ARAD,
Andrássy-tér 32. sz.
a megvásárlás helyén

!! A végladás folyamatban van !!

E héten nagy olcsósági vásár
amíg a raktár ki nem fogy.

Hoffmann Sándor

Arad, színház-épület.

5023

Női confectio
Foulard selymek

Fél árban.

Szörme	muffok	Teljes ruha	Mosó delai-	Tricot
	boák	disszel 260	nek 25 krajcár	keztük
	csapkák	frt. olcsó és	méterenként.	20 kr.
		szép ruha-	Remek minták minden	párja.
		szövetek:	szinben. Ezelőtti ár	Reclam
		47, 67, 88	40 kr. selyem	csipke
		krajcár 120	batisztok 35	gallér
		cm. szélesség	kr. Ezelőtt 60	15 kr.
		választék.	krajcár métere.	

Kosszu női Raglánok szörme gallérral minden
szinben 19 frt. Ezelőtti ára volt 35 frt.

Nagy és kis maradékok fél árban.

Finom fűzők 7 korona. Ezelőtt 9 korona.

Szövet és barchet maradékok fél árban.

Popper Testvérek

a

Forray-utcában

feltűnést keltő

ujévi ::

ajándékkal

lepi meg a közönséget.

Az összes itt felsorolt cikkek
finom kivitelben összeállítva.

10 forintba szimitja

- 1 angol rőri ruhaszövet teljes
costümre.
- 1 vég kelengye vászon 6 női ingre.
- 1 angol gyapjú Plaid tigris mintájú
- 1 selyemsál világos és sötét színben
- 1 selyemmel himzett blúz.
- 1 pár angol svéd keztük.
- 1 fél tuat vászon vagy batiszt
zsebkendő.
- 1 fél tuat női kötött harisnya.
- 1 gyönyörű fali dísz kézi festéssel.
- 1 prima cloth esőernyő.

Ezen árak jan. 15-ig érvényesek.

Kérjük a nagyérdemű
közönséget e lapra hi-
vatkozni.

5205

Postán való szétküldés
utánvét mellett pontosan
és gyorsan eszközöl-
tetnek.

Telefon 63.

Porosz szalon

vasaláshoz darabos uradalmi

jutányos áron kapható

fűtőszén bükkfaszén

12 porosz

Lupényi diókoks csomagolt faszén

Telefon 63.

RÓTH JÓZSEF

cégénél

5172

Aradon, Eötvös-utca 3. szám.

Ősz haj nincs.Minden haj megkapja eredeti szí-
nelét, ha azt naponta egyszer**HAIRREGENERATORRAL**

megnedvesítjük.

Nagy üveg ára 2 korona.

Főraktár:

Földes Kelemen

gyógyszertára Aradon.

4 üveget ingyen káda és csomago-

lással bérmentve küld. 1624

Ne mulassza el!

mielőtt óra- és ókszer-

szükségletét beszerezné

felkeresni vételkény-

szer nélkül

Vogel László

művészi és ókszerész üzletét.

Veszek zálogcédulát,

fűrt aranyat vagy más

tárgyakra becserelem.

Arad, Weitzer János-u. 6

Uj leányiskola-épület.

Magyar-utca 2. számú**ház,**mely áll 7 szoba, fürdőszoba, ös-
szes hozzátartozókkal, különálló
parkírozott udvarral, újonnan át-
alakítva, villany bevezetve, azonnal**bérbeadó.**

Ugyanott egy parkírozott

üres telek

középső, utcai fronttal, szabad közből

eladó. 5988

Bővebbet a házfelügyelőnél.

Izletes és tápláló a**„Dózsa-
kenyér”****Telefon szám 857.** 5859**YOGHURT.**Dr. Floris A. a kiváló fővárosi orvos és író a következőket írja
„Miképpen lehetünk hosszúéletűek” című művében.A Yoghurt leghatalmasabb ellenfele a bél bacte-
riumoknak, csökkenti, szabályozza egyszersmind a
bélben való rothadást.A vértesszékák jótékony munkáját fokozza, gyenge
savi hatásánál fogva nagy segítségére van a gyomor-
nak az emésztésben.Ez az oka annak, hogy ez az étel legkönnyebben
emészthető, mert a gyomorsavval egyesülve hatalma-
san pusztítja a baktériumokat így a táplálék felszívó-
dását is rohamosan elősegíti.A vérben felszívódott és átalakult Yoghurt ezen-
kívül azt a legüdvösebb legszerecsesebb és számukra
lenhasznosabb munkáját is fejt ki, hogy a véredé-
nyekben lerakodott vékony mészteget úgy a vasta-
gabb mint a vékonyabb hajszáledényekben parányi
szemesékre oldja fel. 1505Az orvosi tudomány jelszói ajánlják mint egyet-
len biztos szert, amely megóvjá a szervezetet a korai
megöregedéstől s amely meghosszabbítja az életet.Ajánlják gyomor és bél rendellenességűknél, elerőt-
lenedett, lesoványodott vérszegény betegeknek rossz
emésztés és vérszegénység stb. ellen.

Egy üveg ára 20 fill. Naponta friss készítmény kapható

FÖLDES KELEMEN-NÉL ARAD.**Költözködők figyelmébe!**

világos világítási berendezéseket

csillárokkalegyütt kedvező áron és feltételek
mellett azonnal és azonnal**KÖCH DANIEL**

világosvilágítási berendezésekkel

Arad, Dák Ferenc-u. 42.

alkalmi vételék

és ékszerek

ékszertárgyakonnagy és kis mennyiségben. Árak kedvezőek
Arad, Dák Ferenc-u. 42.**Deutsch Izidor**

szerszám és ókszerész

Weitzer János-utca, Minerva-palota.

Zálogcéduláknagy és kis mennyiségben. Árak kedvezőek
Arad, Dák Ferenc-u. 42.

TELEFON 438. TELEFON 438.

Barthl János

épület és műlakatos

Arad, Rákóczi-utca 9.

Elvállal minden e szakmába
vágó munkákat, u. m.:épület-vasalásokat, vaskerítése-
ket, sűrűcsokat, takaréktűzhe-
lyeket és minden javításokat
pontosan és jutányos áron.Költségvetéseket úgy helyben, mint
vidéken díjmentesen készít.

Jó házból való flu tanulól felvétetik.

A n. é. közönség becses párt-
fogását kéri, kiváló tisztelettel

5805

Barthl János.

Mesés szép lesz az a hölgyaki a **HAJÓS-féle Ibolya Cremet**
használja. Az arc bőrt vakító fehérre vará-
zolja. Eltünteti mindenféle arctisztatlanságot
egy csapásra.

Ára egy tégelynek 1 kor., Ibolya hölgypor 1 kor. 20 fill. Ibolya szappan 70 fill.

Kapható a készítőnél: HAJÓS ÁRPÁD gyógyszertárban **ARAD, Andrássy-tér 22. sz.****A legkitűnőbb hatású nyálkaoldó****kökörcs és rekedtség** elleni szer a
Tussinál cukorka, ára egy nagy do-
boznak 60 fillér és a **Tussinál tea**
1 doboznak 50 fillér. — Kellemes ízénél
fogva bárki legszívesebben veszi be.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: János (6b) ut. 12.
Kiadóhivatali telefon: 151. sz.
Szerkesztőség: 357. sz.

Az apró hirdetések felvételére a kiadóhivatalban, továbbá az apró hirdetések postai eljuttatására a kiadóhivatalban — a szöveg ellen — vagy levélbéli úton. Tudakozással a hirdetés aznap mindenkor készen áll a felvételre. (A jellegű leveleket a kiadóhivatal, az esetekben, válasszal egyetemesen. Az apróhirdetések díja a szöveg után a szerkesztőségnek. Minden szöveg 4 fillér, a postai költség 2 fillér. A legkisebb hirdetés 50 fillér. A vastagabb betűkkel kiírt szöveg a közlésben előhízással jelölendő. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatalban díjazással megérkező. HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRÁIG VÉTELEK FEL.

Ajánlatokhoz.

Leveleket valamely jelleg alatt kér-
nek a kiadóhivatalba, ne tessék
adott okiratokat mellékelni, mert
nem fogadjuk semmiféle felelősséget nem
állalunk. Azokat az ajánlatokat,
leveleket az apróhirdetés megje-
lésétől számított 4 héten belül
kérjük el nem viss. a kiadóhi-
vatal megsemmisíti.

LEVELEZÉS.

„Gyöngyvirág”

kérünk még 20 fillért beküldeni.

Julika!

Szombaton 6-án ünnep van, sze-
retném, ha találkozhatnánk. Vála-
szát kéri és üdvözlő X. 15

Női kezek

Polására legjobb a Vojtek és
Weiss kézfimmitója. III-5251

Tisztelt uraim!

Felkérem azt a magas barna uri-
embert, ki újév első napján dél-
után 4 órakor a Kossuth-park vé-
gén barna kabátos urinót hosszan
figyelte és visszanezésekör közö-
nését fogadta, kérem az aradi fő-
postára írjon „Tüzes asszony” jel-
lege alatt szombatig és e lapba
jelezzé. 6

Ha hull a haja,

használjon magyar haj-perolint
Vojtek és Weiszlól. III-5251

INGATLAN.

Aranykő-utca

11. számú ház szabadkézből eladó.
Bővebbet ugyanot a háztulajdo-
nosnál. 7126

Eladó

Réval-utca 2. sz. ház. Bővebbet
ugyanott. 5834

ÜZLETEK.

Kiadó

Varok üzlethelyiség, szép világos,
ugyanott 2 butorított utcai szoba
Luther Márton-utca 1. sz. a., eset-
leg azonnal is átvehető. 5188

A legalkalmasabb

alkalmi ajándékok
megérkeztek: 6021

Bauer Gyula

Arad, Minorita-palota.

Valódi tajték és borostyán különle-
gessegek a legnagyobb választék-
ban kaphatók. Vidéki megrende-
lések gyorsan és pontosan eszkö-
söltetnek. Alapított: 1869.

ALKALMAZÁST KERES.

Intelligens urinő

ajánlkozik uri házhoz, mint ház-
vezetónő. A háztartás minden ágá-
ban, ugyszintén kisgyermek-neve-
lésben is jártas. Cim a kiadóhiva-
talban. 7205

Varrónő

házakhoz ajánlkozik, készít báli és
utcai ruhákat. Weitzer János-utca
17. I. em. 21. 7283

Fiatal

rőfös-, fűszer-, rövidáru segéd, ki
román, magyar és tót nyelvet bírja.
azonnali belépésre állást keres.
Cim a kiadóhivatalban. 20

Gépirásban

és irodai teendőkben jártas fiatal
leány alkalmazást keres. Cim a
kiadóban. 17

500 korona

óvadékkal irodaszolgai vagy rak-
tárnoki állást keres egy 25 éves
fiatalember. Cim a kiadóhivatal-
ban. 14

Perfekt

magyar-német gyors- és gépirónő,
ki adminisztratív teendőkben is
tökéletes jártassággal bír, február
1-ére megfelelő alkalmazást keres
Cim: Budapest, Üllői-ut 59. sz.
földszint 3. 13

ALKALMAZÁST NYER.

Keresek

egy fiatal fűszeres, vagy vegyes-
kereskedő segédet, ügyes kiszol-
gálót. Január hó 15-iki belépésre
küldjék ajánlataikat Grosz Simon-
hoz, Zsil, Vulkán. 7209

Derék készítő nőket

és kabát varrónőket keresek azon-
nali belépésre. Németh Jánosné,
női divatterme, Deák Ferenc-utca
80. Ugyanott tanuló leányok is
felvétetnek. 7266

Egy jó erkölcsű ifu

fizetéssel tanulónak felvétetik Lo-
soncz Lajos óras és ékszerésznel
Vörösmarthy-utca 1. sz. 7066

Ügynök

fix és jutalékra felvétetik. Érte-
kezhetni Gyorsfutár vállalat d. u.
2-4-ig. 16

LAKÁST KERESNEK.

Keresek 7228

4-5 szobás modern lakást a bel-
városban, azonnalra vagy mielőbbre.
Ajánlatok S. B. jeligére a kiadóba
kéretnek. Közvetítők díjaztatnak.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Értesítés!

Van szerencsénk a jótékonycélu
asztaltársaságok igen tisztelt veze-
tőségét értesíteni, hogy szegény
gyermekeknek karácsonyi ajándé-
kul szánt cipőket a legolcsóbb ár-
ban számítjuk. Pártoljuk a helyi
ipart! Aradi Cipészek Termelő Szö-
vetkezete, mint az Országos Központi
Hitelszövetkezet tagja. 3451

Üzleti könyvek

és irodaszerek legutányosabban
Pichler Sándornál Szabadság-tér
1. sz. kaphatók. 2551

Farsangi vásár.

Tulhalmazott raktár végett férfi,
női és gyermekcipők leszállított
árban. Férfi cipők 6 koronától,
női cipők 5 koronától és gyermek-
cipők 1 koronától feljebb. Klein
József cipőkereskedő, Petőfi-utca.
Telefon 826. 3725

Ingusz I. és Fia

könyv- és papirkereskedése csak
a Weitzer János utcában létezik. A
két üzlet egyesített raktárát igen
olcsón árusítja. — Farsangra a
legelőnyösebb bevásárlási forrás.
Aradváros, megyei és interurbán
telefon 517. 555

Rum compositio

jó házi rum előállítás Vojtek és
Weiszlól. III-5251

Menyasszonyi kelengyék

órási választékban és legolcsób-
ban beszerezhetők. Tombolatárgyak
mélyen leszállított árban kaphatók
Fischer Mór üveg, porcellán, lámpa
és diszműaru üzletében Aradon
Andrássy-tér 20. 4801

Szép, száraz,

egészséges szénát ajánl bármily
mennyiségben Szenes Miksa keres-
kedelmi ügynökség, bank és áru-
bizományi üzlet Lugos. 7157

Tea törmelék

finom, zamatos legolcsóbban Voj-
tek és Weiszlól. III-5215

1000 métermázs

elsőrendű réti széna eladó, Schiller
Mórál, Peleskefalva (Arad m.) 7235

1 korona 90 fillér

100 kiló száraz rövidre aprított
tüzifa Dengl fatelep, Kossuth-utca
végén. Telefon 674. 6097

A poloska

teljes kiirtása csupán Vojtek és
Weiss biztos szereivel érhető el.
III-5251

KÖLÖNFÉLE.

Ügyes kárpitos

ajánlkozik e szakmába bármily
kárpitos munkák pontos és kitűnő
elvégzésére, egy saját műhelyé-
ben, mint házakhoz is, legolcsóbb
árak mellett. Vidékre árfelemlés
nélkül. Stáhl M., Thököly-tér 7. sz.
2287

Ha meglázt

ne orvosságot, de egy csésze
Vojtek és Weiss féle teát igyék.
III-5251

Épület és diszmű bádogos

munkákat legutányosabban készít
egy helyben, mint vidéken Diamant
lenő Weitzer- és Kazinczy-utca sarkán.
(Polgári iskolával szemben.) 3681

Ha nem jól eszik

a hizója, adjon neki Vojtek és
Weiss hírneves állat tápporából.
III-5251

Biztosítom,
hogy nem bánja meg

ha finom arany ékszer,
brillians és gyémánt ék-
szer vagy pontosan járó
zsebórát akar venni

ujévi ajándékul

ha elmegy az olcsó be-
vásárlási helyre a Forray-
utca

ZINNER
VILMOS 8102

ékszerész és óráshoz
akkor

Biztosítom,
hogy nem bánja meg.

Jó egészségének

fenntartására használjon mindenki
Kárpáti-féle

epehajtót,

mely a legkötőbb fájdalom-
nélküli gyomortisztító hájászér.
Ize édes, hatása gyors és biztos.
1 üveg utasítással 40 fillér.
12 üveg franco K 4-80. Kapható
kizárólag a készítőnél

KÁRPÁTI JÁNOS

gyógyszerárúháza 4575
ARAD, BORON BENI-TÉR.

Csillárok,
Villamos felszerelések

legolcsóbban

Diamant-nál

Atsól Péter-utca 2. (sz. utca)